

R

Prežívať Rok viery

Rok viery

Pri príležitosti 50. výročia od zahájenia Druhého vatikánskeho koncilu, Pápež Benedikt XVI. ponúkol Cirkvi prežiť Rok viery. Bol zahájený 11. októbra 2012 a ukončí sa 24. novembra 2013 na slávnosť Krista Kráľa.

Tento Rok viery je rokom milosti, významným časom pre otvorenie sa Bohu a prijatie jeho prítomnosti v našom živote podľa príkladu Panny Márie, vzoru viery pre veriacich. Keď ju navštívil anjel Gabriel, Mária súhlasila s prosbou Boha, dôverovala mu a zaviazala sa: *«Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova»* (Lk 1,38). Mária vyjadruje svoju vieru v Boha a dáva sa mu k dispozícii.

Keď Mária navštívila Alžbetu, tá zvolala: *«Blahoslavená, ktorá uverila...»* (Lk 1,45). Na konci Jánovho evanjelia Ježiš pozýva Tomáša k tomu istému blahoslavenstvu: *«Blahoslavení, ktorí nevideli a uverili»* (Jn 20,29). Ako Tomáš, Cirkev sa má vpísať do tejto Máriinej viery, *«táto jej hrdinská viera "predchádza" apoštolské svedectvo Cirkvi a ostáva skrytá v srdci Cirkvi ako osobitné dedičstvo Božieho zjavenia. Všetci, čo z pokolenia na pokolenie prijímajú apoštolské svedectvo Cirkvi,... majú účasť na tomto tajomnom dedičstve a v určitom zmysle aj na Máriinej viere»*, ako to napísal Ján Pavol II. v encyklike *Redemptoris Mater* (27,1).

Výraz použitý Benediktom XVI. v jeho encyklike *Porta Fidei* tiež pripomína túto „bránu“, už otvorenú pre nás samotným Kristom v deň nášho krstu. Ako Mária, celá naša existencia spočíva v neustálom

prechádzaní touto bránou viery, aby sme vstúpili a prebývali v Božom kráľovstve.

Tento Rok viery je teda príležitosťou pre každú z nás, dcér kresťanskej lásky, obnoviť našu radosť z nasledovania Krista, znovu sa zamerať na náš vzťah s Ním, slúžiť núdzným tak, že budeme viac hľadiť na tajomstvo chudobného a prehĺbime našu príslušnosť k Spoločnosti.

Podstatný aspekt nášho života služby je úkon kontemplácie tajomstva Krista v chudobnom. Ako prijímame Krista v eucharistii, prijímame chudobného ako tajomstvo Krista, a tak služba chudobným nie je dodatkom k Roku viery, tvorí jeho súčasť.

V provinciách boli pripravované mnohé možnosti pre prehĺbenie viery a vincentskej charizmy.

V Materskom dome boli zorganizované dve medzinárodné stretnutia. Účastníčky sa tešili, že môžu kráčať po stopách Zakladateľov, zakúsiť medzinárodnosť Spoločnosti, modliť sa s pútnikmi v Kaplnke Panny Márie zázračnej medaily...

- stretnutie pre duchovné a vincentské obohatenie v dňoch od 22. apríla do 6. mája 2013 umožnilo 87 sestram od 11-24 rokov povolania, pochádzajúcich zo 69 provincií a 1 oblasti, uvažovať a prehĺbiť ich vieru, aby mohli z nej lepšie žiť svoj život v komunite a v službe;

- medzinárodné exercície, ktoré viedol otec Patrick Griffin, generálny direktor, ponúkli 73 sestram služobniciam, pochádzajúcich zo 68 provincií a 1 oblasti, čas pre špecifickú formáciu pre ich poslanie, a to v dňoch od 11.-19. mája 2013.

Toto mimoriadne číslo je ozvenou stretnutia duchovného načerpania a pre všetky dcéry kresťanskej lásky ponukou oporných bodov pre prehĺbenie viery.

V

Viera, dar a odpoveď

«Pane, daj nám väčšiu vieru!

Viera, dar a každodenná slobodná odpoveď v modlitbe, komunitnom živote a službe chudobným

«Veru, veru, hovorím vám, ak sa niekto nenarodí z vody
a Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva» (Jn 3,3).

Bol som požiadaný, aby som vám hovoril o viere, a to v našej skúsenosti zasvätených, ktorí veria, modlia sa, milujú a slúžia! To nie je ľahké! Viera je niečo také dôverné, skoro neprenosné, hoci veriť v Ježiša Krista je spoločná skúsenosť, dobrodružstvo, ktoré žijeme a prežívame s druhými. Tí, ktorí hovoria, že nemožno dať vieru, majú pravdu. Jediná vec, čo možno urobiť, je svedčiť o nej a dať niekomu chuť veriť! A to možno konať s druhými.

Priznávam sa vám, že často mám pocit, že som chudobný vzhľadom k osobným, duchovným (komunitným) a apoštolským požiadavkám mojej viery v Ježiša Krista. Cítim sa malý a bezmocný pred rozsahom výziev na moje bytie ako veriaceho! Ako apoštol, môžem sa len obrátiť na Pána a úpenlivo ho prosiť: «Pane, daj nám väčšiu vieru» (Lk 17,5). Áno, Pane, daj mi obnovenú dózu dôvery v Boha, zväčši moju vieru!

Pánova odpoveď apoštolom je okamžitá, ale tajomná. V skutočnosti im hovorí podobenstvo, ktoré nie je rečou, ale cestou. Odpovedá na žiadosť vyjadrenú príbehom, ktorý treba pochopiť a nad ním uvažovať: Pán vravel: «Keby ste mali vieru ako horčičné zrnko a povedali by ste tejto moruši: „Vytrhni sa aj s koreňom a presad' sa do

mora,“ poslúchla by vás» (Lk 17,5-6). Matúšova verzia je ešte odvážnejšia: *«Veru, hovorím vám: Ak budete mať vieru ako horčičné zrnko a poviete tomuto vrchu: „Prejdi odtiaľto ta!“ – prejde. A nič vám nebude nemožné»* (Mt 17,20). Uisťujem vás, že žiadna moruša ma ešte neposlúchla, nie to ešte hora!

Aký je teda význam tohto Ježišovho podobenstva? Učiteľ začína porovnaním viery k horčičnému zrnku: *«Keby ste mali vieru ako horčičné zrnko...»!* Toto je udivujúce! Horčičné zrnko je naozaj maličkú... stačilo by teda len trochu viery! Ale prichádza druhá časť podobenstva, ktorá je ešte prekvapivejšia: *«Ak by sa jedného dňa stala vaša viera veľká ako horčičné zrnko»,* potom by nastali mimoriadne veci! Veľké moruše s hlbokými a mohutnými koreňmi by sa vykorenili a išli by sa zasadiť do mora, keby sme im dali príkaz, aby to urobili... Ale ešte lepšie, hory by sa premiestnili! Nič nie je nemožné! Ale toto všetko je prinajmenšom znepokojujúce.

Naša pozornosť sa musí zamerať na kontrast medzi dimenziou a silou! Viera veľkosti horčičného zrnka by mohla vykonať podivuhodné veci. Mohli by sme to preložiť slovami: málo viery by stačilo na vykonanie toho, čo je krajne nemožné. Minimum viery môže robiť nevšedné veci!

Aký kontrast medzi malým rozmerom viery a jej neobmedzenými možnosťami! Nebolo to po prvýkrát, čo Ježiš použil obraz horčičného zrnka v evanjeliu. Skôr porovnáva Božie kráľovstvo k niečomu, čo sa začína ako celkom maličkú a stáva sa veľkým: *«Čomu sa podobá Božie kráľovstvo, k čomu ho prirovnám? Podobá sa horčičnému zrnku, ktoré človek vzal a zasial vo svojej záhrade. Keď vyrástlo, bol z neho strom a nebeské vtáky hniezdili na jeho konároch».* (Lk 13,18-19 a Mt 13,31-32).

Ježišove podobenstvá podnecujú, kladú otázky, vzbudzujú zvedavosť. Spôsobujú, že sa pýtame: A čo keby to bolo pravdivé? Ak je pravdivé, že viera „malého rozmeru“ môže vykoreniť, preniesť, premeniť? Znovu si pripomeňme, že Ježišovo podobenstvo zámerne kladie dôraz na kontrast medzi malým rozmerom viery a jej

nepredvídanými schopnosťami. Viera je teda možná a prístupná pre všetkých, má ľudský rozmer. Nikto nemôže povedať, že je neschopný mať takú vieru. Také je Ježišovo presvedčenie. Odovzdal nám ho a pozýva nás šíriť ďalej túto istotu, a to, že s minimom viery môže kresťan konať omnoho viac ako sa zdá možné¹.

Z tohto presvedčenia, ktoré máme od Ježiša, sa pokúsme pokročiť v našej úvahe pomocou troch otázok:

1. Kto môže mať vieru veľkú ako horčičné zrnko?
2. Ako máme dať narásť našej viere?
3. Čo robiť, aby bola naša viera účinná? Čo robiť, aby prinášala ovocie?

1. KTO MÔŽE MAŤ VIERU VEĽKÚ AKO HORČIČNÉ ZRNKO?

Vo svetle Ježišovho podobenstva je odpoveď na túto otázku jednoduchá, ale ani zďaleka nie je bezvýznamná alebo banálna. Každý človek dobrej vôle, muž či žena, môže mať dynamickú vieru, ktorá rastie a dáva vzrast, posilňuje sa a robí silným, vyvíja sa a prináša vývoj, vykoreňuje a napomáha klíčeniu. Vrátim sa k druhej časti podobenstva z evanjelia. Mohli by sme povedať, že viera je najskôr poslušnosť (počúvanie), a len potom ju možno poslúchať (povedať moruši: „Vytrhni sa aj s koreňom a presad' sa do mora“).

Je isté, že keď hovoríme o „viere“, musíme chápať odpoveď človeka na Božiu iniciatívu. To je pravda! Boh je vždy prvý v iniciatíve! Tu sa dotýkame toho, čo možno nazvať **základ viery** (jej nehnuteľná báza, základ, to, čo sa týka podstaty). Viera je ľudskou odpoveďou na Božiu iniciatívu! Chceme tým povedať, že ľudská bytosť môže povedať, že verí v Boha, pretože Boh je prvý, ktorý mu verí, ktorý mu dôveruje. Na toto často zabúdame! Zabúdame povedať, že Boh nás predbehuje, to on prvý verí v ľudstvo. Možno treba pridať, že Boh verí v nás viac

¹ porov. Claude TASSIN, *L'Évangile de Matthieu (Matúšovo evanjelium)*, Paríž, Centurion, 1991, s. 186.

ako my veríme v seba samých. František Mauriac² /morjak/ odôvodnene hovorí, že „veriť znamená uznať, že sme milovaní“ (Bohom).

Najjednoduchšia definícia viery je, že je odpoveďou na Božiu lásku, ktorú prejavuje počas celých dejín a definitívne v Ježišovi Kristovi, ktorého nám poslal. Ak si zoberieme do rúk Sväté písmo, skonštatujeme pravdivosť toho, čo sme povedali vyššie: Kto hľadá ako prvý Adama a Evu? Abraháma? Mojžiša? Prorokov? Celý vyvolený ľud? ... Boh a vždy len Boh! Hľadá človeka tak, ako to vždy robil a bude robiť večne. Nenechá sa odradiť ani nezájmom svojich stvorení. Tým, že nás hľadá, viera sa stáva možnou. Viera je akoby nadšenie dôvery, rozhodné a stabilné príľnutie k Božiemu plánu! Toho plánu, ktorého jediným cieľom je naše šťastie.

Nový zákon odkrýva nekonečnú lásku Boha k ľudstvu v osobe Ježiša Krista. Cez neho Boh robí všetko, čo je možné, aby dal porozumieť, že nás miluje a je na našej strane. Neustále koná v náš prospech. Viera človeka, ktorá je rozhodnutím, je takto pozvaná vidieť vo vtelení Božieho Syna Božiu vôľu zjaviť sa, dať sa spoznať a viesť s nami dialóg³. V skutočnosti Boh, ktorý je úplne iný, všemohúci Boh nám hovorí všetko vo svojom Synovi. Naša viera môže rásť a prechádza cez poznanie tohto Syna: **Celé Slovo Boha je zhrnuté /zrekapitulované/ v jeho Synovi.** Naše rozhodnutie sa pre Boha prechádza cez dôverné príľnutie k osobe Ježiša Krista.

Pri týchto slovách chcem povedať, že mám veľmi rád výraz od Origena, ktorý prevzal pápež Benedikt XVI. vo svojej encyklike *Verbum Domini*: «Slovo sa vyjadriло v skratke⁴»... Je ťažké preložiť jedným slovom túto myšlienku: Boh sa vyjadruje v skratke, robí sa maličkým,

² Francúzsky spisovateľ, člen Francúzskej akadémie vied (1885-1970), ktorý patril do skupiny zástancov tzv., ako ju on nazval, «intelektuálneho odporu», a rád opakoval: «Oplakávam svoje hriechy! Tie, ktoré som spáchal a tie, ktoré by som bol rád spáchal».

³ porov. List Hebrejom 1,1-2.

⁴ VD 12.

obmedzuje sa, kondenzuje sa, zhŕňa sa, zjednodušuje sa... aby nás strhol k aktu dôvery ako ozveny na jeho akt dôvery. «*Sám Syn je týmto Slovom, je Logos: večné Slovo sa stalo malým, takým malým, že sa mohlo zmestiť do jasieľ. Stalo sa dieťaťom, aby sa nám Slovo priblížilo na dosah*⁵».

Ak tieto prejavy Božej dobroty sa nedotýkajú nášho bytia, nášho rozumu a citov, čo sa nás potom môže dotknúť?

Cez obraz Starého zákona by som chcel zdôrazniť fakt, že naša viera spočíva na samom Bohu. On je pôvodom rozhodnutia sa pre vieru, on jej dáva dynamizmus pri rešpektovaní našej slobody. Je tu obraz **orla**, ktorý učí svoje mláďatá poletovať a takto ich nabáda: «*Našiel ho na pustej zemi, na mieste divokom, v revúcej pustine. Ujal sa ho a dával naň pozor, striehol ho ako zrenicu oka. Jak orol zobúdzal svoje hniezdo, krúži nad svojimi mláďatami, tak rozpál svoje krídla, chytil ho, niesol ho na svojich perutiach*» (Biblia, Osty, Dt 32,10-12). V týchto dvoch veršoch nachádzam pekný obraz viery. Všetko je v ňom povedané! Boh umožňuje vieru, on ju vzbudzuje, stará sa o ňu, on ju podporuje a formuje. Boh je tiež v jadre viery a ochraňuje ju tým, že ju obklopuje. Potom prichádza odlet! Metafora orla, ktorý zobúdzal svoje hniezdo, aby mláďatá vzlietli, je nádherné a dojímavé. Orol lieta nad svojimi mláďatami, predbieha ich. Rozopína svoje krídla, potom ich do nich chytí a nesie na vlastných krídlach... Nič nechýba, ale sloboda je zachovaná. Bolo by potrebné predstaviť si orlíčatá, ako sa spúšťajú a vracajú odpočinúť si na otcove krídla... aká krása!!!

Áno, naša viera môže rásť, je to úplne možné (tak, ako je možné, aby sa naša viera zmenšila alebo nešťastím sme ju stratili). Ale nesmieme sa uspokojiť s našou trochou viery. Mali by sme kričať ako otec posadnutého dieťaťa z evanjelia: «*Verím! Pomôž mojej nevere!*» (Mk 9,24). Pre ilustráciu aj tohto postoja by som vám chcel citovať duchovnú skúsenosť jedného dominikánskeho kňaza, Ambróza Mária

⁵ *Tamtiež.*

Carré, OP⁶: «Jedného večera, v malej miestnosti, ktorá mi slúžila za izbu, som zakúsil s neuveriteľnou silou, a nemal som pritom ani štipku pochybností, že som milovaný Bohom a že život (...), ktorý som mal pred sebou, je nádherný dar. Od šťastia som nemohol ani dýchať a padol som na kolená». Ambróz Mária mal vtedy len 14 rokov! Ale neuspokojil sa s vierou posilnenou touto mystickou skúsenosťou. Vždy hľadal Boha; «ale skôr ako by som žil z tejto pravdy, vyhľadával som nové objavy, nové dojmy, túžil som po nových kontaktoch a vyliezal som «po rebríku namierenom do neba⁷». Neuspokojovať sa so starými a večnými pravdami, príliš jednoduchými, ale vyhľadávať nové skúsenosti – to zväčšuje našu vieru, robí ju živšou a účinnou. Citovaním otca Ambróza Mária vás pozývam tiež k podobnej skúsenosti.

Naši Zakladatelia, Vincent de Paul a Lujza de Marillac, mali vieru «nákazlivú» (v tieto dni vám to zopakujú, preto to nerozviniem). Hľadali Boha a po celý svoj život zakúšali, že Božia láska je vždy prvá, že «láska nášho Boha je stále činná⁸». Z tohto pohľadu sú mystici. Dávajme pozor! Našou «trochou viery» môžeme odradiť a sklamať mužov a ženy v núdzi, v biede!

II. AKO MÁME DAŤ RÁŠŤ NAŠEJ VIERE?

Apoštoli preto žiadali od Pána, aby im doplnil ich vieru (Lk 17,5), lebo rast vo viere je možný. Ba viac, náš Pán ju žiada a očakáva. Ako sme na tom? Zvlášť my, zasvätené osoby, ktorí sme sa rozhodli nasledovať Pána radikálnejšie. Ako sme na tom v raste našej viery?

Je pravdou, že neexistujú magické formulky. Žiaľ. Viera je Božím darom a zároveň rozhodnutím človeka, ktorý si zvolil slobodne odpovedať na jeho láskyplnú iniciatívu. Také rozhodnutie sa môže pestovať! Pán, ktorého sme sa rozhodli nasledovať, je podobný žene z podobenstva o kvase a ceste: Ježiš hovorí, že Božie kráľovstvo

⁶ *Chaque matin je me réveille /Každé ráno sa prebúdzam/*, Paríž, Cerf, 1993. Člen Francúzskej akadémie vied, národný duchovný správca komediantov a umelcov (1908-2004).

⁷ P. Marc Guelfucci, «*Sommes-nous spirituels ou fébriles*» /*Sme duchovní alebo febrilní/*, <http://revue.objections.free.fr/002/002.044.htm>.

⁸ Výraz použil francúzsky básnik Patrik de la Tour du Pin (1911-1975).

«*podobá sa kvasu, ktorý žena vezme a vmiesi do troch mier múky, až sa všetko prekvasí*» (Lk 13,21). Jedinou úlohou kvasu je prekvasiť, dať narásť cestu. Tak isto je to s vierou. Ak Boh v nás vzbudzuje vieru, to preto, aby rástla a prinášala veľa ovocia.

Svätý Augustín správne zhŕňa povedané do niekoľkých slov: «*Veriaci sa vierou posilňujú*⁹». Viera sa posilňuje a rastie vierou a zdieľaním. Je to jednoduché, logické a pravdivé: *Veriaci sa vierou posilňujú*. Pápež Benedikt XVI. vysvetľuje túto vetu sv. Augustína takto: «*Svätý biskup z Hippo mal dobré dôvody, prečo sa takto vyjadril. Ako vieme, jeho život bol neustálym hľadaním krásy viery, až pokým jeho srdce nespočinulo v Bohu. Jeho početné spisy, v ktorých objasňuje význam viery a pravdy viery, ostávajú podnes dedičstvom nevysloviteľnej hodnoty a mnohým ľuďom umožňujú nájsť pri hľadaní Boha tú správnu cestu, aby vstúpili do „dverí viery“¹⁰*». Pápež uzatvára slovami: «*Niet inej možnosti, ako získať istotu o vlastnom živote, ako sa v neustále väčšej miere odovzdať do rúk tej lásky, ktorú zakusujeme zakaždým ako väčšiu, keďže má svoj pôvod v Bohu*¹¹».

Priťahujem vašu pozornosť na výraz «**v neustále väčšej miere**». Či to nie je vlastné Kristovmu nasledovníkovi? V prvom rade každému pokrstenému a potom zvlášť každej zasvätenej osobe? Pýtajme sa, prečo stagnujeme v našom živote viery. Prečo náš život veriacich tak často prepadáva letargia a rutina? Prečo máme *sklerózu srdca*? Výraz blízky slovám zmŕtvychvstalého Krista, ktoré povedal emauzským učeníkom ako jemnú výčitku: «*nechápaví a ťarbaví srdcom uveriť všetko...*» (Lk 24,25).

Nebudem originálny, keď vám tu ponúknem tri praktické prostriedky pre vzrast vo viere. Sú však podstatné:

⁹ *De utilitate credendi, 1,2.*

¹⁰ Benedikt XVI., *Porta Fidei* 7.

¹¹ Tamtiež.

a) Hlbavé čítanie Božieho slova

Lectio Divina sa navrátilo do života Cirkvi, z čoho mám radosť! Má dlhý, predĺžený exodus. Je pravdou, že kedysi mali veriaci takú úctu k Svätému písmu, že si ho veľmi často „držali od tela“¹². Dnes naopak učenie Katolíckej cirkvi, duchovná, teologická a pastoračná úvaha navrátili Božie slovo do centra nášho života veriacich, všetkých veriacich. Som presvedčený, že náš rast vo viere prechádza v prvom rade tadiaľto. Potrebujeme si pripomínať krásne slová svätého Hieronyma: «*Kto nepozná Písma, nepozná Krista*¹³». Dnes disponujeme obrovskými prostriedkami pre priblíženie sa a hlboké napojenie sa na Sväté písmo (ale je pravdou, že žijeme vo svete s obmedzenými prostriedkami a rozptýlenými cieľmi). Pre začiatok, dovoľujem si vám odporúčať čítanie a štúdium *Dei Verbum* (dogmatická konštitúcia o Božom zjavení 2. Vatikánskeho koncilu) a *Verbum Domini* (posynodálna apoštolská exhortácia pápeža Benedikta XVI., 2010). Pozývam vás k účasti na biblických krúžkoch, ktoré sú k dispozícii všade v našom okolí.

b) Osobná a komunitná modlitba

Nie je tajomstvom pre vás ani pre mňa, že jednou z hlavných príčin toľkých ťažkostí v zasvätenom živote je chudoba v našom duchovnom živote. Máme vitálnu potrebu intímnej komunikácie s Pánom. Použijem dobrovoľne provokujúci výraz: potrebujeme byť každý deň s Pánom „ústa na jeho ústach“, tvárou v tvár s ním. Svätý Vincent používa viacero obrazov, keď chce zdôrazniť potrebu modlitby a rozjímania. Pre neho je modlitba (a rozjímanie): «dušou», «vzduchom», «potravou», «rosou», «cisternou», «omladzujúcou fontánou», «slnkom», «každodenným chlebom», «centrom našej

¹² Preberám výraz Pavla Claudela, *La vie intellectuelle /Duševný život/* 16, 1948, s. 6. Žil v rokoch 1868-1955. Bol francúzskym dramaturgom, básnikom a esejistom. Tiež bol členom Francúzskej akadémie vied.

¹³ Kázeň 179,1.

zbožnosti»... Modlitba je u neho dušou činnosti. Neúnavne koná, pretože sa neprestajne modlí, to je jeho tajomstvo!

Počúvajme, čo hovorí jednému mladému 27-ročnému spolubratovi, Antonovi Durandovi, ktorý bol poslaný splniť ťažké poslanie: *«Svedomitá snaha o úzke spojenie s Pánom v modlitbe, rozjímaní je veľmi dôležitá. To je cisterna, kde nájdete potrebné poučenie pre vaše nastávajúce podujatia... Ježiš Kristus má byť vzorom vášho správania. Neuspokojil sa len s kázaním, prácou, pôstmi, preliatím svojej krvi, ba ani smrťou na kríži, ale k tomu všetkému pripájal modlitbu...»* (XI, 344-346).

Podčiarkujem len jednu vec: *«úzke spojenie s Pánom»*. To je bod, v ktorom môžeme vždy robiť pokroky, že? Vedzte, keď čítame Božie slovo s duchom viery, každý z nás je vtiahnutý do dialógu s Pánom!

Vincent de Paul bol tiež presvedčený, že *«milosť povolania závisí od modlitby»* (III, 539). Pochybujete o tomto bode? Ja nie... Priznávam sa však, že sa mi ho nedarí dobre uvádzať do praxe... Ó, Spasiteľu!

Dovoľte mi preskočiť tri storočia a citovať *Dei Verbum*: *«Nech si pripomínajú aj to, že modlitba musí byť prepojená s čítaním Svätého písma, aby sa vytvoril dialóg medzi Bohom a človekom, pretože my mu hovoríme, keď sa modlíme, ale počúvame ho, keď čítame Božie proroctvá¹⁴»*. Vidíte, že v pokroku v duchovnom živote neexistujú oddelené priehradky. Všetko sa vzájomne prekrýva: modlitba, činnosť, kontemplácia, Božie slovo...

Skrátka, duchovný život je predovšetkým neustály dialóg s naším Stvoriteľom. Keby sme sa vrátili k peknému obrazu orla (Dt 32,11), mohli by sme povedať, že Boh je v modlitbe ako orol, ktorý zobúdzja svoje hniezdo a vzlieta nad svojimi mláďatami s rozpätými krídlami. On nás dvíha a nesie na svojich perutiach, vzlieta v našich ľudských dobrodružstvách s jeho Synom. Je však vždy tu, aby sme si pri

¹⁴ *Dei Verbum* 25.

ňom odpočinuli cez jeho Ducha... veľmi často nás nesie na svojich krídlach!

Viac ako inokedy potrebujeme spoznať, že len Boh odpovedá na smäd, ktorý je v srdci každého človeka, v našich srdciach. To je istota schopná dať vzrast našej viere a dôvere v Boha. Aby však mohla naša viera rásť, potrebujeme stíšenie, ticho. Božie ticho sa ukazuje tiež ako dôležitá súčasť Božieho slova¹⁵. Veľmi často mlčí a pozýva človeka do väčšej hĺbky... Ticho môžeme porovnať k noci, ktorá umožňuje semenám ticho rásť: *«S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; či spí alebo vstáva, v noci či vo dne semeno klíči a rastie a on ani o tom nevie»* (Mk 4,26-27). Božie mlčanie a mlčanie človeka je predĺžením plodného dialógu!

c) Liturgia nás navracia k činnosti

Všimnite si, že prípona *«urgia»* slov ako *«metalurgia»*, *«chirurgia»* a *«liturgia»* označuje «čin, akciu» (z gréc. *ergôn*). Viera rastie, keď ju slávime, že? Aj opak je pravdou: ten, kto neoslavuje vieru, napokon ju stráca. Uvažovať o dynamike našej viery, o živote našej viery nás vracia k sláveniu viery v liturgii a vo sviatostiach (zvlášť eucharistii a Božieho slova). Prečo je toľko monotónnosti v našich slávnostiach? Hovorí sa, že veríme tak, ako slávime a že slávime tak, ako veríme (*lex orandi, lex credendi*). Áno, kresťania, ktorými sme, veria ako slávia!

Pápež Benedikt XVI. nás pozýva vo svojom apoštolskom liste k zahájeniu roka viery: *«Každý veriaci si musí predovšetkým v tomto roku osvojiť úlohu znovuobjaviť obsah viery, ktorú vyznáva, slávi, prežíva a vyjadruje modlitbou¹⁶»*. Táto sesia je spôsob ako praktizovať odporúčanie emeritného pápeža: znovuobjaviť obsah viery a uvažovať o úkone samotnej viery. Pápež dáva príklad kresťanov v prvých storočiach, ktorí sa museli učiť Vyznanie viery naspamäť: *«Nie náhodou sa kresťania v prvých storočiach museli učiť Vyznanie viery*

¹⁵ *Verbum Domini* 21.

¹⁶ Benedikt XVI., *Porta Fidei* 9.

naspamäť. Slúžilo im ako každodenná modlitba, aby nezabudli na úlohu, ktorú prijali pri svojom krste. Závažnými slovami to pripomína sv. Augustín v homílii o odovzdávaní kréda, keď hovorí: Vyznanie (Symbolum) svätého tajomstva, ktoré ste prijali všetci spoločne a ktoré ste dnes jednotlivo ďalej odovzdali, to sú slová, na ktorých je pevné postavená viera matky Cirkvi, a to na pevnom základe, ktorým je Kristus, Pán... Vy ste ho teda prijali a ďalej odovzdali, no v myslí a v srdci ho musíte mať stále prítomné, musíte ho opakovať na vašich lôžkach, premýšľať o ňom na námestiach a nezabúdať naň pri jedle: a tiež keď vaše telo spí, musí v ňom vaše srdce bdieť¹⁷».

Liturgická slávnosť spája hlbavé čítanie Božieho slova a modlitbu.

III. ČO ROBIŤ, ABY BOLA NAŠA VIERA ÚČINNÁ? ČO ROBIŤ, ABY PRINIESLA OVOCIE?

Pozrime sa do Lukášovho evanjelia (17,1-10), čo predchádza a čo nasleduje po žiadosti učeníkov Pána, aby zväčšil ich vieru (vezmite si do rúk svoje Sv. písmo). Postupne sú tu uvedené štyri témy bez toho, aby sme videli logickú súvislosť. Tieto štyri témy sú:

1. zákaz vyvolávať pohoršenie a pád maličkých (verše 1-3a) ;
2. odpustiť svojmu bratovi až sedemkrát v tom istom dni (v. 3b-4),
3. prosiť si vieru, potom podobienstvo o horčičnom zrnku (naša ústredná téma, v. 5-6),
4. slúžiť neúnavne, nezištne a bezvýhradne (v. 7-10).

Pýtame sa, aké môže byť spojenie medzi týmito témami? Keď čítame tieto verše za sebou, môžeme spoznať, že zakaždým sa jedná o spoločenský život s osobnými zodpovednosťami a služobnými povinnosťami, ktoré si tieto zodpovednosti vyžadujú¹⁸. Na začiatku 17. kapitoly sú Ježišovými poslucháčmi jeho učeníci. Ježiš sa na nich obracia ako na učeníkov. Mohli by sme povedať, že požiadavky viery

¹⁷ Benedikt XVI., *Porta Fidei* 9; Porov. Homília sv. Augustína 251,1.

¹⁸ porov. François Bovon, *Saint Luc 15, 1-19,27*, Ženeva, Labor et Fides, 2001, s. 119.

predkladané Ježišom v týchto veršoch zahŕňajú kresťanský život zvnútra i zvonku spoločenstva (*ad intra* a *ad extra*). V skutočnosti viera je silou, ktorá zabraňuje, aby naši bratia padli, aby sme im odpúšťali toľkokrát, koľkokrát je to potrebné a aby sme slúžili druhým bez očakávania odmeny.

Ako môžeme urobiť našu vieru aktívnou a účinnou? Čo robiť, aby prinášala ovocie? Nestačí hovoriť, že máme vieru alebo ju vyznávať. Nestačí ani ju sláviť. Podstatné je tiež svedčiť o nej. Svedectvo života veriacich je podstatné pre jej hodnovernosť. Apoštol Jakub to hovorí jasne: «*Bratia moji, čo osoží, keď niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Môže ho taká viera spasiť?... Tak aj viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva.* ¹⁸ *Ale niekto povie: „Ty máš vieru a ja mám skutky.“ Ukáž mi svoju vieru bez skutkov a ja ti zo svojich skutkov ukážem vieru*» (2,14; 7-18). «Keď veriaci verí, tak jeho viera rastie», povedal sv. Augustín. Jeho slová by sme mohli prispôbiť a povedať, že život z viery je uvedením tejto viery do praxe. Praktizovanie v každodennom živote, uprostred spoločenstva ľudí, spoločenstva veriacich, v každej našej zodpovednosti. Tu môžeme opäť parafrázovať Ježišovu odpoveď jeho učeníkom: «Keď s takou trochou viery, pre ktorú sa sťažujete, môžete dosiahnuť taký nemysliteľný výsledok (že sa hory premiestňujú a stromy vykoreňujú), potom tým viac s tou istou trochou viery môžete tiež dokonale naplňať vaše povolanie¹⁹» vo vašich spoločenstvách a v pridelenej zodpovednosti.

Viera, ktorá je Božím darom a odpoveďou človeka, sa nemôže zúžiť na nejakú vieru alebo obrady, či viac-menej teoretické náplne. V takom prípade sa viera stáva poverou²⁰. Áno, slovo je silné, ale vyjadruje to, čo vyjadruje! Vyznávať vieru však «zahŕňa aj verejné svedectvo a angažovanie sa. Kresťan si nikdy nesmie myslieť, že viera je len súkromnou záležitosťou. Viera je rozhodnutím byť s Pánom a žiť

¹⁹ P. Houzet, citoval ho Hugues Cousin, *L'Évangile de Luc*, Paríž, Centurion, 1993, s. 226.

²⁰ Viera alebo život, ktoré nie sú v zhode s rozumom alebo neuznané dotýčným náboženstvom.

s ním. A toto «bytie s ním» vedie k pochopeniu dôvodov, pre ktoré veríme. Viera práve preto, že je aktom slobodnej vôle, si vyžaduje aj spoločenskú zodpovednosť za to, čo veríme²¹».

Pýtajme sa teraz, či je naša viera dosť dynamická a živá, aby prenikla všetky naše dimenzie: ľudskú, spoločenskú, osobnú, citovú, komunitnú, cirkevnú zvnútra i zvonku...? Pýtajme sa tiež, prečo sa dosť často stáva, že zasvätené osoby sú «svetlom vonku a tmou vnútri»? Prečo sa nám nedarí svedčiť o viere v našich komunitách?

Vo všetkých prípadoch a za každej okolnosti robme tak, aby sa naša viera znovu vynorila, vzkriesila... stala sa dynamickou a koherentnou.

Dovoľte mi ukončiť túto dopoludňajšiu úvahu odsekom emeritného pápeža Benedikta XVI., ktorým nádherne zhrňa to, čo som sa nešikovne pokúšal povedať:

«Viera bez lásky neprináša ovocie a láska bez viery by bola len citom v neustálom područí pochybnosti. Viera a láska sa navzájom potrebujú tak, že jedna umožňuje druhej ísť jej cestou. Nemálo kresťanov venuje svoj život s láskou opusteným, marginalizovaným alebo vylúčeným zo spoločnosti ako tým, za ktorými predovšetkým treba ísť a ktorých je najdôležitejšie podporovať, pretože práve v nich sa odráža tvár samého Krista. Vďaka viere môžeme spoznávať tvár vzkrieseného Pána v tých, ktorí nás prosia o lásku. «Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili» (Mt 25,40): tieto slová sú napomenutím, na ktoré nesmieme zabudnúť, a trvalým pozvaním, aby sme opätovali lásku, s ktorou sa nás On ujal. Práve viera nám umožňuje spoznávať Krista a jeho láska nás pobáda pomáhať zakaždým, keď sa On stane naším bližným na ceste života. Podopieraní vierou hľadáme na svoje námahy vo svete s nádejou, v očakávaní 'nového neba a novej zeme, na ktorých prebýva spravodlivosť' (2 Pt 3,13; porov. Zjv 21,1²²)». P. Roberto Gomez, CM

²¹ Benedikt XVI., *Porta Fidei* 10.

²² *Porta Fidei* 14.

K

Výzva pre komunitný život

Výzva komunitného života

Keď som učil seminaristov predmet Knihu Genezis, vždy som s nimi skúmal podstatu dobroty. Na začiatku Boh dal zrod všetkým veciam a potom, keď tak vykonal, zahľad sa na všetko, čo urobil a „videl, že je to dobré“. Na konci „videl, že to bolo veľmi dobré“. **Všetko, čo Boh robí, je dobré.** Každá realita a všetci ľudia tvoria súčasť tohto stvorenia. Ale Boh opisuje niečo, čo „nie je dobré“. Keď Boh dal zrod všetkému, povedal, „že nie je dobré“ aby prvý živý tvor bol sám a Boh mu stvoril spoločníčku. Podstatnou myšlienkou nie je len vzájomné dopĺňanie sa medzi mužom a ženou, ale potreba ľudskej bytosti byť spoločenským tvorom. Nie je pre nás dobré byť samými. Netvoríme celok. To najlepšie dobro, ktoré mi môže niekto vykonať je, že mi poukáže na to najlepšie a najhoršie na mne. Cez druhého vidím svoje obmedzenia a možnosti a to je niečo dobré a sväté. Sme stvorení, aby sme žili v spoločenstve.

Pripomeňme si Žalm 133, ktorý tak jednoducho vyjadruje komunitný život:

Aké je dobré a milé, keď bratia žijú pospolu! Je to sťa vzácny olej na hlave, čo steká na bradu, na Áronovu bradu, čo steká na okraj jeho rúcha. Sťa rosa na Hermone, čo padá na vrchy sionské. Tam Pán udeľuje požehnanie a život naveky.

Žalmista vyzdvihuje, že patriť do spoločenstva bratov a závisieť jeden od druhého je dobré a príjemné. Vyjadruje to obrazmi vzácneho

oleja, ktorý lejú na hlavu a výdatnej vody, ktorá zavlažuje zem. Spoločný život je teda požehnaním.

Ľudské spoločenstvo je Boží dar a rehoľné spoločenstvá sú považované za symboly Božieho kráľovstva, kde je každý prijímaný „doma“. Sme predobrazom radosti a nebeského bratstva!

Cirkev často uvažovala o hodnote kresťanských spoločenstiev a o dôležitosti komunitného života pre zasvätené osoby. Dva dokumenty, „*Bratský život v spoločenstve*“ (1994) » a «*Nechajme sa pretvárať Duchom Svätým*» (Dokument medzi Zhromaždeniami 2009-2015) nám môžu pomôcť preskúmať povahu života v spoločenstve.

Môj príspevok sa inšpiruje tromi tradičnými obrazmi zasväteného života, a to Najsvätejšou Trojicou, Ježišom a jeho učeníkmi a komunitou na Turíce, vo svetle Svätého písma a usmernení daných v DMZ 2009-2015.

1. NAJSVÄTEJŠIA TROJICA A VZÁJOMNÁ LÁSKA

Najlepším zobrazením života prežívaného v jednote je Najsvätejšia Trojica. Cirkev nás neustále učí kontemplovať prejav Božieho života v jeho jedinečnosti a absolútnej láske. V samom Bohu sa nachádza dôverné spoločenstvo, zhoda medzi osobami **zjednotenými v láske**, to je prvý podstatný obraz kresťanského života. Rovnosť osôb, spoločný cieľ a zdieľanie jedinej Božskej podstaty charakterizuje trojičného Boha a ponúka najhlbšiu ilustráciu pre kresťanský život v spoločenstve. Táto výzva byť zhromaždenými, aby sme vytvárali jedno vzájomnou láskou, stojí v centre zasväteného života. Je to skutočná výzva pre tých, ktorí sa rozhodli žiť ho. Zasvätený život «*[vyjadruje] neobyčajne živý trojičný charakter kresťanského života...*». (*Vita Consecrata* 14). Úvaha nad profilom Najsvätejšej Trojice nás pozýva meditovať nad určitými výzvami komunitného života, a to rovnosťou, jednotou a láskou.

ROVNOSŤ ČLENIEK

V Trojici tri božské osoby sú si rovné. Ani jedna nie je väčšia alebo dôležitejšia od druhej. Každá zdieľa ten istý život a božskú moc. V našich komunitách máme mať tento zmysel pre rovnosť všetkých sestier. Niektoré sú vyzvané prijať na určitý čas osobitnú zodpovednosť, ale vždy je to dočasné, keď prijímajú svoju úlohu ako službu. Sestry služobnice pomáhajú pri riadení na miestnej rovine a tento duch sa rozširuje na provinciálnu a generálnu rovinu. Bez ohľadu na naše osobitné poslanie, všetci sme si rovní v komunite, hoci je potrebné preukázať rešpekt starším sestrám, pochopenie mladým sestrám alebo byť závislými na kompetentnejších sestrách. Náš pôvod, kultúra, rôzne jazyky prispievajú k obohateniu nášho spoločného života a nemajú nás navzájom oddeľovať. Tento zmysel pre rovnosť charakterizuje spôsob, ktorým sa navzájom rešpektujeme a prajeme si byť rešpektované.

«Už dávno si prajem a veľmi by som chcel, aby naše sestry dosiahli taký stupeň vzájomnej úcty, žeby ľudia zvonku nikdy nevedeli rozoznať, ktorá sestra je sestrou služobnicou» (Sv. Vincent de Paul, zápis z rady z 19. júna 1647, *Dokumenty*, s. 467)

Všetky ste dcérami kresťanskej lásky a pomáhame si navzájom spĺňať našu spoločnú misiu.

ZJEDNOTENÉ SPOLOČNÝM CIEĽOM

Náš trojjediný Boh tvorí jedno pri plnení toho istého cieľa a každá božská Osoba k tomu prispieva vo svojej plnosti. Aj my pracujeme pre spoločný cieľ. V Konštitúciách je napísané, že stred nášho života sa nachádza v našom zasvätení sa Bohu v Spoločnosti pre službu chudobným. Spoločne sa usilujeme dosiahnuť tento cieľ a každá sestra k tomu prispieva podľa svojich väčších či menších možností. Pracujeme spoločne, žijeme spoločne, modlíme sa spoločne, sme zjednotené jednou charizmou a štýlom komunitného života. To, čo osoba nemôže vykonať sama, spoločne vykonávame slovami, skutkami a vzájomnou oporou. Keď oceňujeme príspevok druhých, máme oči

uprené na to, čo konáme spoločne tak, že prijímame zodpovednosť za naše komunitné rozhodnutia, zamerania a obety.

«Na všetkých rovinách zintenzívňujeme svoju účasť a spoločnú zodpovednosť, čo nám napomôže k správne poznávaniu pred prijatím rozhodnutí.» (DMZ, s. 22)

Kráčame spoločne vďaka našej vzájomnosti a prijímaniu komunitného evanjeliového poslania.

ZJEDNOTENÉ VZÁJOMNOU LÁSKOU

Na obraz Najsvätejšej Trojice sme spoločne zjednotené vzájomnou láskou. V teologických predstaveniach Trojice je Duch Svätý duchom lásky, ktorý spája Otca i Syna v trojičnej láske. Nespája nás spoločne len to, že máme spoločný cieľ, ale láska, ktorú máme k sebe navzájom. Dokument medzi Zhromaždeniami povzbudzuje *«budovať komunity, v ktorých rozvineme vzťahy dôvery a lásky»* (s. 11). V komunite sa učíme žiť spoločne a prijímame dary i obmedzenia druhých. Sesterská láska nám pomáha opierať sa o naše sestry a starať sa o ne s láskou v čase choroby, úspechov i neúspechov. Naša sesterská láska robí náš život a misiu možnými a plodnými.

«Vzdialenosť tela nezabraňuje duchovnej prítomnosti medzi osobami, ktoré Pán spojil dovedna zväzkom jeho svätej lásky, ktorá je vždy silnejšia v miere, ako v nás rastie. [...] Tá istá láska vám tak ľúbezne dala zachytiť výzvu ísť na miesto, kam práve idete.» (LdM, Duch. spisy, L. 628 druhý «Mojej predrahej sestre Carcireux» /karsiró/, 15. septembra 1659, s. 643)

SÚHRN

Pre Cirkev ako i pre zasvätených je dôležitosť spoločenstva vyzdvihnutá vlastnosťou spoločenstva Najsvätejšej Trojice: tri osoby zdieľajú tú istú božskú podstatu. Dokonalá vyrovnanosť, rovnosť osôb uprostred nášho trojičného Boha zobrazujú pre nás spôsob, ako máme žiť v spoločenstve – komunite. Tu si máme vážiť každú osobu, má byť rešpektovaná a máme s ňou zaobchádzať ako so súčasťou celku. DMZ

to opisuje úsilím «prehliť našu príslušnosť k Spoločnosti a cítiť sa zodpovednými za „Spoločnosť budúcnosti“» (s. 15). V *Katechizme Katolíckej cirkvi* sú slová sv. Gregora Naziánskeho, ktorý o teológii Trojice hovorí carhradským katechumenom takto:

«Predovšetkým zachovajte mi tento vzácny poklad, za ktorý som žil a bojujem a s ktorým chcem aj umrieť, ktorý mi pomáhal znášať všetko zlo a opovrhovať všetkými radovánkami: mám na mysli vyznanie viery v Otca, Syna a Ducha Svätého. Dnes vám ho odovzdávam. Kvôli tomu vás čoskoro ponorím do vody a zdvihnem z nej. Dávam vám ho ako spoločníka a ochrancu celého vášho života. Odovzdávam vám jediné Božstvo a Silu, ktorá je Jedna v Trojici a obsahuje Trojicu rozličným spôsobom. Božstvo bez nerovnosti podstaty alebo prirodzenosti, bez vyššieho stupňa, ktorý povyšuje nižšieho, alebo ponizuje... Z troch nekonečných nekonečná spolupodstatnosť. Každý je celý Boh braný sám o sebe... Boh v Trojici, ktorých skúmame vedno... Len čo začnem myslieť na jednotu, zaplaví ma svojím jasom Trojica. Len čo začnem myslieť na Trojicu, uchváti ma jednota...» (KKC § 256)

Trojichý príklad ponúka nádherné povzbudenie pre komunitný život.

II. JEŽIŠ A UČENÍCI

Lahko si môžeme predstaviť Ježiša, ako prechádza galilejskými cestami s pestrou skupinou učeníkov, ako prechádzajú dedinami, pričom sa medzi sebou rozprávajú. Je to jednoduchý a príťažlivý obraz, ktorý nám osobitne predstavuje zasvätený život a jeho výzvy.

Identifikujem z neho tri: žiť v rôznorodej skupine, učiť sa navzájom jedny od druhých a vedieť riešiť ťažkosti.

A) ŽIŤ V RÔZNORODEJ SKUPINE

Zoznam mien učeníkov nám poskytuje rôzne informácie o ich rozmanitosti: rozdielne miesta pôvodu alebo profesie, niektorí z nich

sú v príbuzenskom vzťahu. Jedni sú jednoduchí rybári, iní majú odborné kompetencie, čo predpokladá, že študovali. Sú medzi nimi i rozdiely politickej voľby: spolupráca Matúša, vyberača daní, s rímskymi vrchnosťami určite kládla určité problémy Šimonovi, ktorý patril k strane zelótov. Niektorí mali pravdepodobne hlboké korene v grécko-židovskom svete, ale väčšina pochádzala z hebrejského židovského prostredia. Ježiš si povolal všetkých týchto mužov, aby ho nasledovali a títo sa museli učiť žiť spoločne.

Rozdielnosť osobností sa objaví v určitých chvíľach: Petrova drzosť, jeho „pohotovosť“ naprávať Ježiša alebo túžba obhajovať ho predtým, ako utečie – tieto postoje hovoria veľa o ňom. Môžeme si predstaviť jedinečnosť jeho povahy. Tomáš je predstavený ako ten, ktorý potrebuje jasné dôkazy, aby uveril udalostiam po zmŕtvychvstaní. Filip sa rozpráva s Ježišom o potrebe vidieť Otca. Predpokladáme, že milovaný učeník prežíval osobitnú dôvernú s Ježišom; Jakub a Ján sa zase usilovali dostať miesta po Ježišovej pravici a ľavici v Božom kráľovstve. Judáš spochybňuje použitie drahého voňavého oleja pri umývaní Ježišových nôh a napokon ho zradí. Učeníci sú zjavne veľmi rozmanitou skupinou. Ježiš sa učí poznávať ich, povzbudzuje ich, používa talenty každého z nich. Nevolí jedine určitú kategóriu osôb, ktoré ho budú nasledovať, ale každý z učeníkov prináša svoje vlastné obmedzenia a schopnosti.

Je to výzva uznať rozmanitosť našich spoločenstiev, darov a obmedzení sestier: *«Prijmíme každú sestru pohľadom viery a rozdiely ako obohatenie»* (DMZ, s. 21).

Je teda dôležité naučiť sa oceňovať dary druhých a spôsoby, akým môžu byť použité pre spoločné dobro. Sme pozvaní vykonávať službu povzbudzovania, ktorá pomáha používať dary druhých, na ktorých sa máme obracať. (Postava Barnabáša v Novom zákone nám pripomína túto dôležitú úlohu v komunite.) Niekedy práve naším povzbudením môže niektorá sestra objaviť a využiť svoje dary. Byť takým v komunite je skutočným darom pre druhých a pre Cirkev.

B) UČIŤ SA JEDNI OD DRUHÝCH

Blížny je najlepším prostriedkom ako môžeme spoznať seba samých. Keď zbadám jeho slabosť, môžem si myslieť, že táto slabosť existuje aj u mňa v odlišných prejavoch. Keď spoznám dobré vlastnosti u niekoho, môžem uvažovať o možnosti, že aj ja ich môžem nadobudnúť, keď budem chcieť a budem sa snažiť. Blížny mi ukazuje, kto som a kým chcem byť, to je požehnanie pre komunitný život.

«Je dobré pripraviť bratov a sestry od samého začiatku k tomu, aby boli budovateľmi a nielen konzumentmi komunity, aby boli zodpovednými za rast druhých, otvorení a disponovaní prijímať dar druhého, schopní pomáhať a nechať si pomôcť, vedieť zastúpiť a nechať sa zastúpiť» (Bratský život v spoločenstve, 24).

Pýtame sa, čo sa učenici naučili od Ježiša. Pýtali sa ho na modlitbu a Ježiš ich naučil „Otče náš“. Pýtali sa ho na rôzne predmety – boli to mnohé príležitosti poučiť sa od Ježiša. Chápali len, keď im vysvetľoval a učil ich, a to za pomoci Ducha Svätého. To je normálne. Aj my často chápeme až po určitej dobe.

Bezpochyby, aj učenici sa mnoho naučili od seba navzájom. Môžeme si predstaviť ich rozhovory, keď uvažovali o tom či onom Ježišovom poučení alebo skutku. Nový zákon poukazuje na rozpačitých učeníkov, keď uvažovali o význame „zmŕtvychvstania“; boli prekvapení, keď im Ježiš hovoril, že je ťažké boháčovi vstúpiť do Božieho kráľovstva. Diskutovali medzi sebou, lebo chceli vedieť, kto je najväčší; hnevali sa na Jakuba a Jána, keď sa pokúšali dostať prednostné miesta v Kráľovstve. Keď sa ich Ježiš pýtal, čo hovoria o ňom ľudia a čo si o tom myslia oni sami, Peter odpovedal, ale ostatní učenici pravdepodobne počúvali a poučili sa od neho. Všetky otázky, ktoré kládli Ježišovi a všetky Ježišove odpovede, sú otázkami a odpoveďami, ktoré kládli im.

Tak je to aj s nami, keď sa necháme osloviť otázkami a poučeniami od druhých. V spoločenstve dialógu a zdieľania sa učíme od seba navzájom. Skúsenosti druhých – ich úspechy, omyly, či pokrok

- sú príležitosti, z ktorých sa môžeme poučiť...

«Skvalitnime komunitné stretnutia, hlavne apoštolskú reflexiu a zdieľajme sa v ovzduší vzájomného počúvania a dialógu» (DMZ, s. 21).

Lujza pochopila tento princíp a odporúčala ho svojim sestrám:

«Navzájom sa povzbudzujte a nech príklad, ktorý si dáte, hovorí viac ako vaše slová» (LdM, Duchovné spisy, L. 402, s. 448)

«Obnovte sa, drahé sestry, v prvotnej horlivosti, a začnite opravdivou túžbou páčiť sa Bohu. Spomeňte si, že vás viedol svojou Prozreteľnosťou na miesto, kde ste a spojil vás dovedna, aby vám pomohol navzájom sa zdokonaľovať» (LdM, Duchovné spisy, L. 104 druhý, s. 113).

Učeníci sa učili od Ježiša a navzájom medzi sebou, to má byť pravdivé aj pre nás. Je to teda povzbudenie, aby sme zdieľali svoj život a osobné dejiny. Keď sa navzájom pýtame, keď hovoríme svoj názor, keď počúvame, vtedy rozširujeme osobné skúsenosti a prispievame k vzájomnému rastu. To je skutočné dobrodenie pre komunitný život.

c) VEDIET RIEŠIŤ ŤAŽKOSTI

Prekonávaním ťažkostí sa učeníci tiež niečomu podučili, čo v istom zmysle potvrdzuje obmedzenú pravdu Nietzscheho /ničeho/: *«To, čo nás neusmrcuje, nás posilňuje»*. Keď Peter kráčal po vode a prestal sa dívať na Ježiša, začal sa topiť – vtedy sa tiež niečomu naučil. Keď Ježiš odmietol spustiť oheň z neba, aby sa zničilo mesto, ktoré odmietlo Jakuba a Jána, oni sa vtedy tiež niečomu podučili. Tak je to aj s učeníkmi, keď Ježiš vyháňa peňazomencov z chrámového nádvorja a vytvára určitý zmätok medzi židovskými predstaviteľmi. Podobne, keď sa dotýka nečistých, keď hovorí s cudzinkou, keď stoluje s mýtnikmi, keď umýva nohy učeníkom, keď ich volá, aby nasýtili hladný zástup ľudí, keď učeníci jedia zrno z kláskov v sobotný deň a pod. Tieto skúsenosti neprijatia a nepochopenia sú príležitosťou naučiť sa niečo nové. Keď učeníci neskôr uvažovali o týchto udalostiach, lepšie sa naučili poznať Ježiša, seba samých, ako

i ostatných ľudí.

Samé môžete zostaviť zoznam náročných okolností, ktorým čelil Ježiš s učeníkmi a tieto okolnosti sa stávajú pre nich lekciami. Ťažké situácie často prinášajú lekcie a dôležité lekcie často pochádzajú z ťažkých situácií. Kríž je toho najlepším príkladom: „Nikto nemá väčšiu lásku...“.

A my? Vieme sa poučiť z ťažkých situácií, ktoré prežívame s našimi sestrami? Sme po týchto situáciách múdrejšie, milšie, súcitnejšie a chápacejšie? Učia nás milosrdenstvu a odpusteniu? Pomáhajú nám uznať naše vlastné slabosti?

«Odvážne a v pravde sa stavajme k výzvam komunitného života, praktizujúc predovšetkým zmierenie» (DMZ, s. 21).

Robia nás ťažkosti, ktoré stretávame v apoštolskom živote, ohľaduplnejšími voči osobám, ktorým slúžime a chápacejšími k situáciám, ktorým musia oni čeliť každý deň? Skúsenosť spoločenstva učeníkov s Ježišom je prameňom poučenia pre každého z nás.

III. KREŠŤANSKÉ SPOLOČENSTVO NA TURÍCE

Opis života prvotnej Cirkvi na Turíce je tretím, často citovaným príkladom v cirkevných dokumentoch pri ilustrácii povahy kresťanského spoločenstva. Zmŕtvychvstalý Ježiš vystúpil k Otcovi, kresťanská komunita sa zhromaždila s Máriou v očakávaní Svätého Ducha, ktorý ich má naplniť Božou milosťou. Vyzdvihnime tri situácie, ktoré nás môžu dynamicky povzbudiť: spoločenstvo naplnené Duchom Svätým, cirkevné spoločenstvo a spoločenstvo pre misiu.

A) SPOLOČENSTVO NAPLNENÉ DUCHOM SVÄTÝM

Spoločenstvo zidené na Turíce prijíma dar Ducha Svätého.

«Rehoľné spoločenstvo je predovšetkým darom Ducha Svätého, až potom ľudským výtvorom. V skutočnosti má svoj pôvod v Božej láske rozliatej v srdciach prostredníctvom Ducha a z neho sa buduje ako opravdivá rodina, zhromaždená v Pánovom mene» (Bratský život v

spoločenstve, 8)

Ježiš sľubuje tento dar Cirkvi cez učeníkov: *«A ja poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby zostal s vami naveky – Ducha pravdy, ktorého svet nemôže prijať, lebo ho nevidí, ani nepozná. Vy ho poznáte, veď ostáva u vás a bude vo vás... Ale Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal.»* (Jn 14, 16-17, 26)

Ježiš hovorí svojim učeníkom, že Duch im vysvetlí všetko, čo im povedal. Spoločenstvo naplnené Duchom Svätým je spoločnosť otvorená, ktorá vždy hľadá nové spôsoby vyjadrovania a života evanjeliového poslania. Aké je strhujúce a aká milosť byť spoločnosťou, ktorá sa necháva pohýnať povzbudeniami Ducha Svätého a odpovedá na ne! Spoločnosť, ktorá sa necháva premieňať Duchom Svätým, uznáva tiež svoje limity a potrebu pomoci. Ako prví kresťania očakávali tento dar Ducha, aj my musíme naň čakať, ako nás k tomu podnecuje nadpis DMZ: *«Nechajme sa pretvárať Duchom Svätým, prameňom proroctva a nádeje».*

Dary Ducha Svätého sú: múdrosť, rozum, rada, vedomosť, sila, nábožnosť a bázeň Božia. Je jasné, že každé spoločnosť potrebuje tieto dary, zvlášť kresťanské spoločnosti, ktoré sú povolané žiť kresťanské hodnoty. Duch umožňuje členom spoločnosti usilovať sa hľadať a žiť Ježišovo učenie v ich každodennom živote, prijímať dobré rozhodnutia a byť verní jeho misii.

B) CIRKEVNÉ SPOLOČENSTVO

Sme povolaní a zhromaždení v Cirkvi. Počúvajte, čo charakterizuje prvé spoločnosť veriacich naplnené Duchom Svätým:

«Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu. A nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale všetko mali spoločné. Apoštoli veľkou silou vydávali svedectvo o zmŕtvychvstaní Pána Ježiša a na všetkých spočívala veľká milosť, veď medzi nimi nebolo núdzneho, lebo všetci, čo mali polia alebo domy, predávali ich

a čo za ne utížili, prinášali a kládli apoštolom k nohám, a rozdeľovalo sa každému podľa toho, kto ako potreboval» (Sk 4, 32-35).

Tento text vyzdvihuje miesto zdieľania a vzájomnú zodpovednosť kresťanského spoločenstva. Jeho členovia si tak dobre osvojili zmysel pre spoločenstvo, že potreby každého boli prijímané ako zodpovednosť všetkých. Tento obraz symbolizuje naše komunity: zdieľať veľkodušne naše dobrá, ne byť vlastníčkmi niektorých zdrojov, nevylučovať oprávnené potreby ostatných. Je to v protiklade so súčasným cítením chrániť sa pred neistotami budúcnosti. Ako spoločenstvo musíme čeliť budúcnosti a usilovať sa spoločne to dosiahnuť.

Prvé kresťanské spoločenstvo je tiež opísané v Skutkoch apoštolom jednou mimoriadnou vetou: *«Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách» (Sk 2, 42)*. Tieto štyri prvky, ktoré podporujú a posilňujú život Cirkvi, sú tiež zastúpené v našich *Konštitúciách* a v *Dokumente medzi Zhromaždeniami*. Dovoľte mi pritiahnúť vašu pozornosť zvlášť na tretí prvok, a to «lámanie chleba», výraz použitý prvými kresťanmi pre označenie Eucharistie.

Od počiatku bola povaha spoločenstva – komunity definovaná zhromažďovaním sa na Eucharistiu s presným určením tých, ktorí sa na nej zúčastnili a tých, ktorí sa nemohli zúčastniť, ako aj spôsob prijatia a adorácie Ježiša. Počas dejín Cirkve veľmi prehĺbila teológiu a prax Eucharistie. Dnes hovoríme, že je «prameň a vrchol» nášho kresťanského života. Tak to má byť aj pre naše komunity. Je to miesto, kde slávime našu jednotu a rovnosť, miesto, kde sme lační po Bohu a kde sme ním i nasýtení.

« Príchod Ducha Svätého, prvého daru veriacim, bol uskutočnením tej jednoty, ktorú si želal Kristus. Jeho vyliatie na učeníkov zidených s Máriou vo večeradle zviditeľnilo Cirkev, charakterizovanú od prvého okamihu ako bratské spoločenstvo v jednote, ktoré má jedno srdce a jednu dušu (porov. Sk 4, 32).» (Bratský

život v spoločenstve, 9)

C) SPOLOČENSTVO PRE MISIU

Na Turíce, po prijatí daru Ducha Svätého, boli prví kresťania poslaní do misie: začali hovoriť jazykmi – to bol začiatok ohlasovania evanjelia.

«Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili, a na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi; ako im Duch dával hovoriť.» (Sk 2,1-4)

Mnohé cirkevné dokumenty podčiarkujú, že rehoľné spoločenstvo je spoločenstvom pre misiu. V dokumente *«Bratský život v spoločenstve»* (1994) sa uvádza:

«Pripomínať si, že apoštolské poslanie je zverené v prvom rade spoločenstvu, čo často súvisí aj so spravovaním vlastných diel inštitútu. Venovanie sa takémuto komunitnému apoštolátu umožňuje zasvätenej osobe dozrievať a rásť na jej osobitnej ceste k svätosti» (Bratský život v spoločenstve, 40d).

Rehoľníci a rehoľníčky sú poslaní do služby druhým. Spoločnosť dcér kresťanskej lásky je svojou povahou apoštolská. V *Dokumente medzi Zhromaždeniami* sa hovorí, že sme *«svedkami Kristovej lásky cez našu službu, náš život a blízkosť chudobným»* (DMZ, s. 13). Dcéry kresťanskej lásky sľubmi sa obetujú *«úplne a v spoločenstve pre službu Kristovi v chudobných – ich bratoch a sestrách...»* (K. 7a). Vždy a všade milosrdná láska prejavená skutkami definuje a usmerňuje povahu našej charizmy.

ZÁVER

Ako ľudia sme stvorení pre spoločný život, pre život v spoločenstve. V kontexte eucharistie Cirkev pozýva kresťanské

a rehoľné spoločenstvá, aby neustále rástli podľa vzoru Najsvätejšej Trojice – symbolu jednoty a rozdielnosti. Prvé kresťanské spoločenstvo vyzýva k deľbe s druhými a k ich službe. Komunity sú zhromaždené vzájomnou láskou, ktorá smeruje k Božej láske a zahŕňa ľudskú lásku. Duch Svätý zohráva podstatnú úlohu v rozvoji komunit, vo vzájomnej opore a raste osôb. Zasvätený život upevňujú a obnovujú osoby, ktoré ho prijímajú spoločne. Dokument *Vita Consecrata* to zdôrazňuje:

«Zasvätené osoby, ktoré silou tejto lásky rozliatej v ich srdciach skrze Svätého Ducha (porov. Rim 5,5) stali sa "jedným srdcom a jednou dušou" (porov. Sk 4,32), pociťujú vnútornú potrebu všetko odovzdať spoločenstvu: hmotné dobrá, duchovné skúsenosti, talenty a myšlienky, ako aj apoštolské ideály a služby milosrdenstva: "V živote spoločenstva sila Svätého Ducha, ktorú má jeden, prechádza zároveň na všetkých. Každý využíva nielen svoj dar, ale tým, že sa oň delí s inými, rozmnožuje ho a z ovocia darov iných sa teší ako z vlastných» (VC 42).

Tí, ktorí odpovedajú na duchovné povolanie, majú byť pozorní na množstvo výziev pre život v spoločenstve, ale prijímajú z neho tiež mnoho úžitku. Modlime sa, aby Duch Svätý, ktorý nás zhromažďuje do spoločenstva, nám dal túžbu a pohotovosť dobre žiť tento spoločný život a byť oporou sestrám, s ktorými žijeme, ako i chudobným, ktorým slúžime.

P. Patrick GRIFFIN, CM
Generálny direktor

Povolané svedčiť o evanjeliovej radikálnosti

Svedkovia
zvanj. radikálnosti

Úvod

Je veľkou radosťou stretnúť vás, ktoré máte medzi 11. až 24. rokom povolania. Prichádzate z rôznych krajín a provincií Spoločnosti.

Okrem tejto vašej skupiny je v celom svete ešte ďalších 1692, ktoré patria do vašej vekovej skupiny povolania. Zdieľajú vaše sny a nádeje a bezpochyby čelia podobným výzvam ako vy.

Ako viete, toto stretnutie má za cieľ duchovné a vinčenské načerpanie, je to vlastne výraz, ktorý sme vybrali na generálnej rade pri našom rozhodovaní o formácii organizovanej na medzinárodnej rovine. To znamená, že počas tejto sesie máme osobitnú možnosť uvažovať o vašich rokoch strávených v Spoločnosti, aby ste ďakovali Pánovi za dar vášho povolania a otvorili svoje srdce milosti, ktorú nám všetkým Pán určite každý deň posielal.

Prečo ste tu? Aby ste sa na chvíľu zastavili: *«Podďte do ústrania¹»*. Rada by som vás pozvala na krátku zastávku na kraj cesty, aby ste sa sústredili v tajomstve vášho srdca a mohli sa zahľadieť očami viery na vašu duchovnú cestu od prvého volania. Toto vám umožní vidieť, ako ste na tom a ako vás vedie Duch Svätý. Som si istá, že si živo prajete počúvať Pána v tichu vášho srdca a zakúsiť jeho lásku k vám.

¹ Mk 6,31.

Viete dobre, že od začiatku sa Spoločnosť rozhodla pre evanjelióvú radikálnosť, aby tak nasledovala Krista a pokračovala v jeho misii². Pýtajte sa často pri úvahe a modlitbe, ako žijete svoje povolanie, kam smeruje vaša energia, ktoré sú vaše hlavné záujmy a prednosti, ako sa cítite po duchovnej stránke. V konečnej miere ide o revíziu života, aby ste videli ako odpovedáte na Pánovu výzvu a čo robíte pre to, aby ste pestovali dar povolania, poklad, ktorý všetky bez ohľadu na náš vek nosíme v hlinených nádobách³.

Chcem sa s vami podeliť o celkom jednoduché úvahy na tému, ktorú som vybrala: Povolanie byť svedkami evanjelióvej radikálnosti s chudobnými, v Cirkvi a vo svete. Táto úvaha bude rozvinutá v troch etapách:

- Evanjeliová radikálnosť v perspektíve lásky
- Výzva svedčiť o evanjelióvej radikálnosti
- Od minulosti po prítomnosť: Svedkovia evanjelióvej radikálnosti

I. EVANJELIOVÁ RADIKÁLNOŠŤ V PERSPEKTÍVE LÁSKY

1.1 NECHAŤ SA UCHVÁTIŤ JEŽIŠOM KRISTOM

Na začiatku tejto úvahy by som rada spomenula úryvok z evanjelia, v ktorom Ježiš pozýva svojich učeníkov, aby zašli na hlbinu⁴, pretože viem, že tento obraz nám pomôže zachytiť to, čo si vyžaduje radikálne nasledovanie Ježiša a zanechanie všetkého pre neho.

Prenesme sa v duchu na breh mora (alebo miesta, kde ste vy samé jasne zachytili Pánovo volanie). Ježiš po vašom boku vás znovu pozýva – tak ako to urobil v ten deň – aby ste nastúpili do loďky, odrazili od brehu a pustili sa na šíre more. Štartovou základňou, oporným bodom evanjelióvej radikálnosti je totiž radostná a nádherná skúsenosť zo stretnutia sa s Ježišom vďaka príťažlivosti a fascinácii jeho

² porov. K. 8b.

³ porov. 2 Kor 4,7.

⁴ porov. Lk 5,4.

osoby. Po stretnutí s Kristom nič nie je rovnaké ako predtým. Ide o rozhodujúcu skúsenosť, ktorá nás mení a poznačí nás navždy.

Evanjeliá nám ukazujú, ako Ondrej a Ján ako prví, potom Peter, Filip, Natanael, Matúš sa nechali fascinovať Ježišom Kristom. Neskôršie sa ešte mnohí ďalší stretli s Pánom Ježišom a ich život sa úplne zmenil, pretože *«zanechali všetko a nasledovali ho»*⁵.

Zanechať všetko z lásky je kľúčom evanjeliovej radikálnosti. Zdá sa mi dôležité, aby sme pochopili, že jadrom radikálnosti je láska. Radikálnosť sa odlišuje od strohosti, strnulosti, napätia, voluntaristického stoicizmu alebo exaltácie. Je tiež veľmi odlišná od perfekcionizmu, ktorý môže striehnuť na každú z nás.

Pre nás, dcéry kresťanskej lásky, život podľa evanjeliovej radikálnosti predpokladá ísť na koreň povolania a prehĺbiť výzvu, milovať Ježiša Krista a nič neklásť nad túto lásku, pre službu chudobným.

Sv. Vincent opisuje dokonale túto radikálnu odpoveď na výzvu, keď hovorí, že pre to, aby mohla byť dcérou kresťanskej lásky, musí zanechať všetko: otca, matku, majetok, výhľady do budúcnosti a opustiť i seba samú. To nás učí Pán v evanjeliu⁶.

Zanechali ste na brehu všetko, čo vám môže zabrániť žiť povolanie s nezištnou a radostnou láskou?

1.2 BEDLIŤ NAD POKLADOM POVOLANIA

Kto nájde poklad povolania a prijme ho ako najkrajší dar prijatý v jeho živote, stráži ho a zostáva bdelym, aby ho nič a nikto nemohol odlúčiť od Kristovej lásky⁷. Vyžarujete radosť osoby, ktorá našla poklad svojho života? Bedlíte dobre nad svojím povolaním?

⁵ porov. Lk 5,11.

⁶ porov. Sv. Vincent de Paul, Konferencia z 5. júla 1640; Coste IX, s. 14.

⁷ Rim 8,35.

Pri starostlivosti o tento poklad musíme pestovať hlboký život modlitby, živený počúvaním Božieho slova, liturgickým a sviatostným životom (zvlášť eucharistiou a sviatosťou zmierenia), pretože «*Ak neuveríte, veru neobstojíte*»⁸.

Chcem vyzdvihnúť dôležitosť Eucharistie, lebo je potravou pre naše povolanie. Svätá Lujza viackrát vyjadrila svoju lásku k svätému prijímaniu a starosť dobre sa naň pripraviť. Jej myšlienka je obdivuhodne jemná: *«Iný dôvod obetovať sa Bohu, aby sme mohli dobre prijímať, je vďačnosť za veľkú lásku, ktorú nám prejavil, keď sa nám dal vo svätom prijímaní. To môžeme urobiť, keď prejavíme Pánu Ježišovi do istej miery vzájomnú lásku, keď budeme z celého srdca túžiť prijať ho, pretože aj on sa nám dáva celým svojím srdcom. Týmto sa mi jeho láska zdala ešte väčšia, veď jeho Vtelenie by bolo stačilo na naše vykúpenie. Vo svätej hostii sa nám dáva len na naše osobné posvätenie. Nielen preto, aby sme získali zásluhy z jeho vtelenia a smrti, ale aj preto, že vo svojej добрote túži dať nám podiel na všetkých úkonoch jeho života a priviesť nás k cvičeniu sa v tých čnostiach, v ktorých sa cvičil on, aby sme sa mu z lásky k nemu stali podobní.*⁹ Myšlienka sv. Lujzy sa nachádza v K. 19b: *«Sestry si uvedomujú životodarnú silu Eucharistie, ktorá je stredobodom ich života i misie a najdôležitejším každodenným stretnutím s Kristom a blížnymi».*

Ako prežívate eucharistiou? Nachádzate si chvíľku, aby ste si pripravili srdce, ducha a telo a následne niekoľko minút ticha pre adoráciu a poďakovanie? Prijímate pravidelne sviatosť zmierenia?

Sv. Vincent povzbudzoval sestry, aby sa približovali k tomuto ohňu, nechali najskôr seba zapáliť Kristovou láskou a potom priťahovali ku Kristovi svojou láskou a dobrým príkladom tých, ktorým slúžia. *«Osoba, ktorá dobre prijíma, robí všetko dobre»*¹⁰.

⁸ Iz 7,9.

⁹ Svätá Lujza de Marillac, Duchovné spisy, A. 71, s. 771-772.

¹⁰ Svätý Vincent, Konferencia z 18. augusta 1647, Coste IX, s. 331.

Spojenie s Kristom živené každodenným prijímaním a modlitbou vám pomôže spoznať jeho prítomnosť aj v chvíľach ťažkosti alebo rozčarovania, ako to bolo v prípade apoštolov, keď po neúspešnom nočnom úsilí sa vracali k nemu, aby mu rozpovedali svoje sklamanie¹¹.

Vo vašom duchovnom napredovaní ste zaiste zakúsili určité ťažkosti, obdobia temna a pokušení. V takých chvíľach krízy je potrebné dobre porozumieť, čo sa deje a hľadať toho príčiny. Modlite sa s dôverou, hľadajte pomoc, nechajte sa usmerniť. Po vašom boku máte sestru služobnicu, ktorá sprevádza sestry komunity na ich každodennej ceste povolania; otvorte sa jej. Aj vizitátorka a provinciálny direktor sú vám k dispozícii, aby vám pomohli.

Samé sa skúmajte a overte si, či dráha vášho povolania dozrieva a pravidelne sa prehľbuje, čo je znakom dobrého duchovného zdravia. Ak pociťujete symptómy vlažnosti, ochladenia, rýchle aplikujte lieky predtým, ako bude príliš neskoro.

Vzhľadom k vášmu veku a rokom povolania sa nachádzate v kritickej etape, ktorá si vyžaduje jasné prijatie stanoviska k požiadavkám povolania. Vernosť povolaniu zahŕňa v sebe zreteľné zlomy a konkrétne zriekania. Niekedy tieto slová „zlom, rozchod, zriekanie“ udivujú, či dokonca strašia, keď sa ešte dostatočne neprehĺbila evanjeliová hodnota Pánovej výzvy zanechať všetko z lásky k nemu. Keď je toto dobre pochopené a keď ideál povolania dcér kresťanskej lásky je prijatý, tieto slová nadobúdajú plný zmysel, pretože ide o zlomy a zriekania, ktoré sa rodia z lásky a napomáhajú vzrastať v láske. Osoba, ktorá miluje, je pripravená na všetko.

Dovoľte mi zopakovať, že vašou hlavnou starosťou má byť bedlenie nad vernosťou vášho povolania. Môžete sa oprieť o vašu miestnu komunitu, aby ste sa naučili kráčať a žiť autenticky, radostne, disponovane a nezištne. Milujte spoločný sesterský život, zúčastňujte

¹¹ Porov. Lk 5,5.

sa s radosťou a záujmom na komunitnom živote, prispievajte k šťastiu spolusestier.

Sv. Lujza povzbudzovala sestry, aby udržiavali vrúcne, srdečné vzťahy: *«Z celého srdca chválím Boha za to, že jeho milosťou ste príjemnou vôňou tam, kde sa mu zapáčilo vás postaviť. Praktizovaním našich čností budte mu za to veľmi vďačné. Predovšetkým žite vo veľkej srdečnosti a vzájomnom porozumení. Čnosť srdečnosti vám zvlášť odporúčam, lebo bez nej by ste neboli kresťanky a už vôbec nie skutočné dcéry kresťanskej lásky»*¹².

Pri vašom duchovnom raste máte veľkú pomoc, a to formáciu, cestu obrátenia, prameň regenerácie a obnovy pre evanjelióvu radikálnosť vášho obetovania, kvality vášho spoločného života a vášho svedectva.

Zachovajte si dobre zvyk osobného čítania a úvahy. Pripravujte pozorne komunitné stretnutia s delbou a formáciou, zúčastňujte sa na nich so záujmom. Pestujte seriózne zvnútornenie, ktoré prináša osobnú rovnováhu a súlad v povolanií. Je podstatné, aby ste do hĺbky preberali, ak je to možné komunitne, cirkevné dokumenty a spisy Zakladateľov, a tak boli preniknuté duchom Konštitúcií a Štatútov a pozorné na usmernenia zo strany našej Spoločnosti.

Okrem toho chcem zdôrazniť dôležitosť stálej formácie, schopnosť učiť sa z každodenného života (vlastná formácia), ktorý je školou formácie a podstatnej dynamiky pre život evanjeliovej radikálnosti. Zostávajú hlboko zakorenené v láske Ježiša Krista, a tak budete s odvahou čeliť ťažkostiam, ktoré môžu nastať.

1.3 HĽADAJTE TO, ČO SA PÁČI PÁNOVI, VĎAKA EVANJELIOVÉMU ROZLIŠOVANIU

Tvoríte súčasť generácie silno ničenej ideologickými prúdmi, ktoré ako mocné cunami zmieta súčasným svetom, otriasa tým, čo sme si mysleli, že je pevné a nás núti primerane rozlišovať. Rada by

¹² Sv. Lujza de Marillac, Duchovné spisy, L. 276, s. 313.

som zdôraznila potrebu používať evanjeliové rozlišovanie, aby sme žili radikálne a jasnozrivo čelili výzvam súčasného sveta.

Rozlišovanie je stály postoj, spôsob každodenného života počúvaním Ducha Svätého. Svätý Pavol povzbudzoval adresátov svojich listov, aby sa nepripodobňovali tomuto svetu, ale premenili sa obnovou zmýšľania, aby tak spoznali, *«aká je Božia vôľa, čo je dobré, milé a dokonalé»*¹³.

Evanjeliové rozlišovanie je cesta k láske. Vieme, že živá láska nepovažuje nič za ťažké a ak také ťažkosti stretáva, premieňa ich na niečo milé a príjemné. Svätá Lujza povedala sestram poslaným do Serqueux /serkó/: *«Majte veľké srdce, ktoré nepovažuje nič za ťažké pre najsvätejšiu Božiu lásku...»*¹⁴. Kto miluje, dokáže zľahčiť to, čo je ťažké.

V spoločnosti, kde sú hodnoty a falošné hodnoty prepletené a niekedy i zamieňané, sa mi zdá podstatné, aby ste si vy, sestry v etape od 11-24 rokov povolania, uvedomili potrebu rozlišovania pri múdrom skúmaní súčasných realít a zostávali pri tom, čo je dobré¹⁵.

Môžete konštatovať, ako v súčasnom svete existuje smäd po duchovnosti a zároveň ako si sekularizmus získava terén. Mnohé kruhy kypia istým druhom pohanstva, ktorého modly sa volajú: vyhľadávanie pôžitku, kult imidžu, smäd po moci. V súčasnosti sa určité prúdy duchovnosti vzdávajú od autentickej viery, od Kréda Cirkvi. Medzi nimi poukazujem na eneagram, ktorý nie je v zhode s katolíckou vierou a nemá pevný vedecký základ a predsa sa teší určitému nadšeniu. Viera Katolíckej cirkvi nás učí, že Ježiš Kristus zjavil pravdu o ľudskej osobe a nám dáva milosť žiť v plnosti Božích detí.

Rozlišovanie je pedagogické a dospieva k prijatiu rozhodnutia. Je to cesta k pravej slobode zoči-voči taktikám Zlého. Ak sa necháme osvietiť a viesť Duchom Svätým, budeme vedieť hájiť všetko, čo

¹³ Rim 12,2.

¹⁴ Sv. Lujza de Marillac, Duch. spisy, L. 344, s. 137.

¹⁵ porov. 1 Sol 5,21.

prispieva k dôstojnosti ľudskej osoby, k obrane života, k nastoleniu spravodlivosti, pokoja a solidarity. Budeme pripravené osvojiť si kritický postoj voči falošným hodnotám, ktoré sa stavajú proti životu. Budeme vedieť odvážne reagovať na pasce sekularizácie, pokušenia hedonizmu a voči akejkolvek forme nespravodlivosti.

Aj osnova nášho každodenného života prechádza cez rozlišovanie, napríklad čo sa týka štýlu života, využitia nášho času. *Dokument medzi Zhromaždeniami* nás žiada, aby sme zrevidovali náš rytmus života, a tak podporili kvalitu nášho bytia DKL¹⁶. Úvaha nad životom¹⁷ je každodenným cvičením sa v evanjeliovom rozlišovaní, pri ktorom spoznávame Pánovo pôsobenie v našom živote, aby sme sa nechali viesť Duchom Svätým a rástli vo vernosti.

Rada by som vám vysvetlila rozdiel, ktorý existuje medzi normálnym a bežným, t. j. tým, čo sa koná bežne. Môžeme si myslieť, že všetko, čo je bežné, je normálne, ale ak dobre uvažujeme a rozlišujeme, vidíme, že to tak nie je. Sme presvedčené, že pri rozlišovaní je našou odvolávkou Evanjelium, Konštitúcie a Štatúty, a nie móda a to, čo robia druhí alebo to, čo vidíme bežne robiť.

II. VÝZVA SVEDČIŤ O EVANJELIOVEJ RADIKÁLNOСТИ

2.1 AUTENTICKÝM A KOHERENTNÝM ŽIVOTOM VÁŠHO POVOLANIA

Autentickosť je spojená s pravdou. Koherentnosť /zhoda/ spočíva v prispôbení svojho života plánu povolania, pre ktorý sme sa rozhodli. Autentickosť a koherentnosť odrážajú identitu. Obe presahujú slová, možno ich čítať z našich postojov a skutkov, ktoré sú už evanjelizáciou.

Keď identifikácia s povolaním je slabá, osoba žije povrchno ako sociálny pracovník, ktorý koná humanitárnu službu. Môže sa stať, že sa osoba cíti spokojná s určitými aspektmi služby chudobným, a predsa nie je plne identifikovaná s bytím dcéry kresťanskej lásky.

¹⁶ DMZ, 2009-2015, s. 20.

¹⁷ Štatút 4.

Ak sa oslabí identita, osobné plány budú mať prevahu nad poslaním Spoločnosti. Povolanie sa bude vliecť bez nadšenia a osoba nebadane skĺzne do rutiny, pasivity a nezáujmu. Nastane rozčarovanie, identita sa rozdrobí, stlmí, niekedy sa stane prekážkou a je tu úsilie skryť ju. Cítite sa šťastné, hrdé, že ste dcérami kresťanskej lásky? Keď sa stráca z pohľadu ideál nasledovania Ježiša Krista a úplného prináležania tak, že mu slúžime v osobe chudobných, náhle sa objavujú alarmujúce symptómy: individualizmus alebo povrchnosť; priemerná práca, ktorá vedie k minimálnemu životu, k úsiliu o vyhľadávanie toho najľahšieho, najpohodľnejšieho, nezáujem a pasivita v komunitnom živote. Vtedy úsilie už nemá zmysel a myslí sa len na práva a nie na povinnosti. Osoba sa usiluje hrať prvú rolu v službe a toto vedie k rutínskému vykonávaniu profesie alebo spôsobu konania, bez charizmatického elánu.

Bolo by dobré, keby sa každá z vás pýtala na spôsob, ako prežíva povolanie a pýtala sa tiež, ako osoby, ktoré vás obklopujú, vás vidia ho žiť. Vidia dcéru kresťanskej lásky alebo skôr zdravotníčku, učiteľku, vychovávateľku, sociálnu asistentku? Pri jednej príležitosti sa jej jedna z jej žiačok dôverne a dojímavou zverila: sestra, neviem si vás predstaviť ináč ako sestru.

Pokúsme sa pripomenúť si, ktoré sú znaky identity povolania a príslušnosti k Spoločnosti, rodinné črty spoločné dcéram kresťanskej lásky – spôsob správania sa, myslenia, života, služby – ktoré nás charakterizujú, nech hocikde žijeme. Keď je láska k povolaniu zakorenená, spiritualita plne zakorenená, prostriedky prijaté, príslušnosť sa žije v spojení so všetkými členkami Spoločnosti. Poznajú vás ako dcéry kresťanskej lásky tam, kde vás Spoločnosť poslala? Navrhujem vám, aby ste vo svojej osobnej úvahe a v práci, ktorú budete konať v skupine, vytvorili určitý druh schémy, opis identity a príslušnosti s označením podstatných črt, ktoré ju charakterizujú.

2.2 PRIĽNUTÍM K ŽIVOTNÉMU PROGRAMU BLAHOŠLAVENSTIEV A PRIJATÍM EVANJELIOVÝCH RÁD

Katechizmus Katolíckej cirkvi vysvetľuje, že blahoslavenstvá sú v centre Ježišovho kázania. Ich ohlasovanie pripomína formu prísľubov daných vyvolenému ľudu počnúc Abrahámom, Ježiš ich napĺňa tým, že im dáva nielen užívanie zeme, ale dobrá v nebeskom Kráľovstve. Popisujú tvár Ježiša Krista a milosrdnú lásku¹⁸.

Blahoslavenstvá zodpovedajú túžbe po šťastí, ktoré Boh vložil do ľudského srdca. Prislúbená blaženosť nás stavia pred rozhodujúce morálne voľby, pozýva nás očistiť svoje srdcia, hľadať Božiu lásku nadovšetko. Učí nás, že skutočné šťastie nespočíva ani v bohatstve alebo blahobyte, ani v úspechu, ľudskej sláve alebo moci, ani v žiadnom ľudskom diele, hoci by bolo užitočné, ale len v Bohu, prameni všetkého dobra a všetkej lásky. Blahoslavenstvá menia a rozširujú obzor nášho spôsobu myslenia, cítenia a konania, sú životným programom pre naše postoje, skutky a vzťahy s druhými. Duch blahoslavenstiev ponúka novotu, krásu, úžas. Blahoslavení sú chudobní, prenasledovaní, plačúci. Tichí, milosrdní a tí, ktorí majú čisté srdce, sú silní. Tí, ktorí sú pokorovaní, nepochopení alebo prenasledovaní, víťazia.

Chudobné srdce je schopné trpieť, súcitiť. Žije v pokoji a radosti uprostred ťažkostí, až po prenasledovanie. Chudobní sa opiera o Boha ako o jediný poklad a v jeho srdci nie je nič, čo by ho od neho vzdalovalo. Žiť miernosť, zhovievavosť znamená nechať sa jednoducho viesť Božou vôľou a neklásť odpor. Osoba, ktorá plače, je tá, ktorá trpí pre druhých, zápasí a modlí sa, aby bojovala s hriechom sveta. Čistý pohľad, súcitné a milosrdné srdce skrášľujú život a spolunažívanie. Vyžarovať pokoj, konať spravodlivo znamená budovať lepšiu spoločnosť.

Zakladatelia žili hlboko preniknutí evanjeliovým duchom, s pohľadom upreným na Ježiša Krista. Základnou čnosťou svätého Vincenta – podľa jeho prvého životopisca Abellyho – bolo nasledovanie Ježiša Krista, ktorého mal v každej chvíli pred očami, aby sa mu podobal. Ježiš bol jeho knihou a zrkadlom, v ňom sa videl pri každej príležitosti, rád sa pýtal, ako by konal v tej chvíli náš Pán. *Quid nunc Christus?* Svätá Lujza mala zvyk každý deň si čítať Sväté písmo a zapísala si ho do denného programu sestier, aby ich

¹⁸ porov. Katechizmus Katolíckej cirkvi, 1716-1717.

povzbudzovala k cvičeniu sa čnosť a službe chudobným podľa vzoru Božieho Syna¹⁹. Sv. Vincent a sv. Lujza si priali, aby Spoločnosť bola oživovaná evanjeliovým duchom. *«Boh chce, aby sa dcéry kresťanskej lásky osobitne usilovali o pokoru, lásku a jednoduchosť»*²⁰; tento evanjeliový duch oživuje služobnice chudobných. V tom istom duchu si dcéry kresťanskej lásky osvojujú a žijú podľa evanjeliových rád, aby mohli uskutočňovať cieľ Spoločnosti, a to službu chudobným, podľa vzoru Ježiša, služobníka a evanjelizátora.

Je náš život preniknutý miazgou evanjelia, ktoré nás vedie k životu podľa programu blahoslavenstiev a evanjeliových rád chudoby, čistoty a poslušnosti, ktoré prijímame sľubmi?

V živote Cirkvi sľuby boli vždy duchovným elánom, prejavom radikálnosti v nasledovaní Krista. Zložením sľubov a ich renováciou dcéry kresťanskej lásky potvrdzujú svoj záväzok, úplné obetovanie sa Bohu, radikálny spôsob nasledovania Krista v službe chudobným. Tento obetovaný život je odpoveďou na Božie volanie žiť evanjeliové požiadavky, ktoré obsahuje krstné zasvätenie. Ako to všetky vieme, služba je vyjadrením úplného darovania sa Bohu v Spoločnosti a zároveň pohľadom viery i naplnením lásky²¹. Ak sa pohľad viery oslabí, službu nerozoznať od sociálneho dobrovoľníctva, je to akoby služba tých, ktorí venujú svoj čas druhým z humanitných dôvodov: *«Viera bez lásky neprináša ovocie a láska bez viery by bola len citom v neustálom područí pochybnosti»*²².

Je teda podstatné dať vzrast mystike služby, čo vedie k spoznaniu, kontemplácii a láske Krista v chudobnom²³. Podstatné je naplno žiť evanjeliové postoje služobnice, postoj nezištnosti a radostnej závislosti. Je to cesta, ktorá pomôže chudobným spoznať, že Boh ich miluje a je na ich strane. Musíme prejaviť naše motivácie a dôvod toho, čo robíme, až po otvorené ohlasovanie Ježiša Krista a jeho evanjelia ako tej najlepšej služby, ktorú môžeme ponúknuť chudobným²⁴.

V kontexte hedonistickej kultúry je evanjeliová rada čistoty darom, ktorý *«oslobodzuje ich srdce a rozširuje ho do rozmerov srdca Ježiša Krista,*

¹⁹ porov. Sv. Lujza de Marillac, Duchovné spisy, A. 54, s. 723.

²⁰ Sv. Vincent de Paul, Konferencia z 9. februára 1653, Coste IX, s. 596.

²¹ porov. K. 16b.

²² Benedikt XVI., Porta Fidei, s. 14.

²³ porov. K. 10a.

²⁴ porov. K. 10, K. 24.

aby sa darovali bezvýhradne a v plnej disponibilite v službe chudobným»²⁵. Úplné darovanie sa Bohu zahŕňa v sebe obeť celej našej osoby, toho, čo sme a toho, čo máme. Už nám nepatrí čas, ktorý je nám daný, ani zdravie, talenty, sily a možnosti – toto všetko sa premieňa na radostnú obeť. Chcem upozorniť na dôležitý bod, a to city, ktoré môžu prejsť k náklonnostiam a závislostiam. Bude dobré pravidelne zrevidovať, ako ste na tom v tomto bode, pretože tam, kde sú vaše myšlienky, city vášho srdca, tam je váš poklad. Rada by som vás povzbudila k jasnej úvahe nad tým, ktoré náklonnosti a závislosti musíte premôcť. Pán vás neustále volá k radikálnemu životu úplného sebadarovania.

V kontexte našej celosvetovej konzumnej spoločnosti dcéry kresťanskej lásky žijú chudobu podľa vzoru Krista, ktorý ju žil v duchu odovzdania sa Otcovi a ako znamenie svojho poslania vo svete²⁶. Chudoba a dôvera v Božiu prozreteľnosť sú pevné základné kamene pre Spoločnosť. Sv. Vincent nám hovorí: *«Pokiaľ zachováte tieto pravidlá a budete milovať chudobu, Boh bude žehnať Spoločnosť»²⁷*. Je to naliehavá výzva k prijatiu životných podmienok chudobných, nepochopenia, utrpenia a ťažkostí v solidarite s nimi, stotožňujúc sa s nimi, vylúčenými na okraj spoločnosti, ktorá s nimi nepočíta. Chudobní znášajú všetko! A my musíme byť šťastné, že sa s nami zaobchádza ako s nimi, nikdy nie lepšie ako s nimi.

V kontexte súčasnej spoločnosti, ktorá si veľmi váži slobodu a osobnú samostatnosť, dcéry kresťanskej lásky nasledovaním Krista a z vnuknutia Ducha Svätého obetujú Bohu svoju slobodu²⁸. Dcéra kresťanskej lásky sa zachová v povolani vďaka poslušnosti, ak hľadá a prijíma Božiu vôľu. *«Kým bude v Spoločnosti táto svätá čnosť, bude trvať. Ale keď už v nej nebude, je stratená»²⁹*. Som si istá, že poslušnosť nie je pre vás vždy ľahká a rada by som bola, keby ste sa medzi sebou porozprávali na túto tému, kládli si otázky. Dúfam, že ste mali príležitosť prečítať si dokument o službe autority a poslušnosti, ktorý vydala Kongregácia pre rehoľné inštitúty a spoločnosti apoštolského života.

²⁵ K. 29a.

²⁶ porov. K. 30a.

²⁷ Sv. Vincent, Konferencia z 20. augusta 1656, Coste X, s. 221.

²⁸ K. 31a.

²⁹ Sv. Vincent, Konferencia z 23. mája 1655, Coste X, s. 78.

2.3 KEĎ VYŽARUJEME RADOSŤ Z VIERY A ZDÔVODŇUJEME NAŠU NÁDEJ

Vyžarovať radosť a zdôvodňovať nádej, ktorá je vo vás – to je veľká výzva! Hovorí sa, že svet je chorý na nedostatok nádeje a že radosť sa kupuje za veľmi vysokú cenu. Kvôli čomu to je? Prečo? Všade vidno hrozný obraz násilia vo všetkých formách: vojny, terorizmus, nemožnosť spoločného života, zlé zaobchádzanie. V každej krajine, odkiaľ prichádzate, spoločenský život je komplikovaný veľkými ekonomickými a spoločenskými rozdielmi medzi osobami a nedostatkom solidarity, spravodlivosti a pokoja v rovine medzinárodných vzťahov. Toto zatieňuje radosť a oslabuje nádej.

Pápež František vo svojej homílii na Kvetnú nedeľu pozýval, aby sme žili radostne, bojovali proti znechuteniu a smútku. Pravá radosť sa rodí zo stretnutia s Ježišom, uvedomujeme si, že nás sprevádza. V tom spočíva naša radosť a nádej, ktorú máme odovzdávať svetu. Dávajme všetkým radosť z viery. *«Kristov križ nesený s láskou nevedie k smútku, ale naopak, k radosti»*³⁰.

Radosť a nádej pramenia v živote zameranom na Krista, zjednoteného s ním. Sú nákazlivé, žiaria. Znovu odhaľme radosť z viery, nadšenie pri jej odovzdávaní³¹. Verme, verme viac v silu Ducha Svätého, ktorý môže cez naše nedostatky a slabosti zmeniť svet.

Radosť a nádej umožňujú dívať sa na realitu pozitívne, vyzdvihnúť konštruktívne aspekty a ich krásu pri všetkých udalostiach. Nádej *«je dar, ktorý mení život toho, ktorý ho prijíma, ako to dokazuje skúsenosť toľkých svätých»*³². Ako dôrazne sa sv. Pavol obrátil na kresťanov v Solúne: *«...aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej»*³³.

Rada by som vás povzbudila, aby ste vyžarovali radosť z viery a svedectva o vašej nádeji. Naďalej s nadšením a vytrvalosťou pracujte v pastorácii mládeže a povolání. Nové generácie potrebujú vodcov, ktorí im naznačia jasné a vysoké ciele. Potrebujú prijímať usmernenia, ktoré im pomáhajú klásť si otázku o zmysle života, otázku o ich povolání.

Naše Konštitúcie zdôrazňujú úlohu svedectva veľkodušného daru a radosti v pastorácii povolání: *«Každá sestra, ktorá radostne a naplno prežíva svoju osobnú odpoveď Pánovi, posilňuje spolusestry vo vernosti*

³⁰ Pápež František, homília z 24. marca 2013

³¹ porov. Benedikt XVI., Porta Fidei 7.

³² Benedikt XVI., Anjel Pána, 2. decembra 2007.

³³ 1 Sol 4,13.

a prispieva k vzbudzovaniu nových povolání»³⁴. Naďalej otvárajte cesty mladým tým, že im poukážete na krásu nasledovania Krista a na veľkosť služby chudobným. Je potrebné podporiť kultúru povolania, ktorá uzná a prijme hlbokú ľudskú túžbu, ktorá vedie k poznaniu, že len Kristus vám môže povedať celú pravdu o svojom živote³⁵. Pomôžte im uvedomiť si ich zodpovednosť v Cirkvi a angažovať sa v službe núdnym³⁶. Hovorte im o svojom povolaní, poukážte im rečou vášho života, že dcéry kresťanskej lásky sú šťastné. Kiež by si chudobní a osoby vo vašom okolí mohli uvedomiť, že Ježiš Kristus je naozaj vašou jedinou nádejou!

III. OD MINULOSTI PO PRÍTOMNOSŤ: SVEDKOVIA EVANJELIOVEJ RADIKÁLNOTI

3.1 V SILE DUCHA SVÄTÉHO

Apoštolí a Ježišovi učeníci zakúsili radikálnu zmenu v ich živote, keď na nich zostúpil Duch Svätý na Turíce. Je fascinujúce konštatovať radikálnu zmenu, ktorá nastáva v živote Petra a Pavla, sv. Augustína a iných svätých pri ich stretnutí sa s Ježišom Kristom. Ako sa jeho výzva dotkla ich srdca, ako mu nemohli klásť odpor. Nechali sa uchvátiť jeho láskou a všetko opustili pre neho. Na nich sa odráža premieňajúca sila Ducha Svätého. Ani odmietnutie, ani nepochopenie, ani väzenie, prenasledovanie, mučenie alebo smrť ich nemohla odlúčiť od Kristovej lásky.

3.2 NA PODNET KRISTOVEJ LÁSKY

Obráťme sa teraz na svätého Vincenta a svätú Lujzu. Boli svedkami evanjeliovej radikálnosti. Ich celkom obetovaný život, úplné nasadenie inšpirované a motivované láskou k nám silno prehovárajú. Nič, nikto nemohlo narušiť ich túžbu, nadšenie a radosť slúžiť chudobným a túto službu konali, ako keď sa uteká hasiť požiar³⁷.

Aj naše prvé sestry podobne ako ďalšie generácie po nich, si dokonale osvojili poslanstvo evanjeliovej radikálnosti, ktorú žili naši Zakladatelia. Margita Naseau /nazó/ žila svoje povolanie, úplné obetovanie sa v duchu obety, až po hrdinstvo. *«Často sa celé dni postila, bývala na miestach, kde boli len holé steny. Niekedy učila vo dne i v noci, a to nielen*

³⁴ K. 59.

³⁵ porov. Ján Pavol II., Posolstvo k 30. Svetovému dňu modlitieb za povolania.

³⁶ porov. DMZ 2009-2015, s. 15.

³⁷ porov. Sv. Vincent de Paul, Coste XI, s. 31.

malé dievčatá, ale i dospelých, a to bez akejkoľvek márnivosti alebo iného záujmu, iba s úmyslom, aby to bolo na slávu Božiu.»³⁸ Ďalej je tu Jana Dalmagne /dalmaň/, ktorej láska sa neobmedzila len na Nanteuil /nantóij/; chcela s dovolením predstavených slúžiť obyvateľom susedných dedín napriek únave a onemocneniu. Ďalší príklad: sestra Andreja, ktorá si vyčítala, že mala príliš veľkú radosť v službe chudobným: «*Lietala som, takú som mala radosť, že im môžem slúžiť*»³⁹.

Prenesme sa do Brazílie: v roku 1853, pár mesiacov po príchode sestier sa rozšírila žltá horúčka, ktorá spôsobila smrť siedmym z nich. Boli to mučenice milosrdnej lásky, pretože odmietli návrh úradov utiahnúť sa. „Sme pripravené zomrieť“, povedali sestry, „radšej, ako opustiť službu chudobným“.

O niekoľko rokov v Číne, v rokoch 1876-1877 zomrelo šesť sestier na následky týfusu. Aj ony sa stali mučenicami lásky. Boli to sestry približne vo vašom veku: dve mladšie mali 26 a 29 rokov a dve trochu viac, najstaršia mala 45 rokov. Ako na nich žiari láska k ich povolaniu! S akou radosťou čelili smrti; zomrieť ako dcéra kresťanskej lásky v Číne, aká pocta, povedala jedna z nich! Druhá sestra zaspievala Ave Maris stella, prosiac Pannu Máriu, hviezduorskú, aby jej pomáhala pri poslednom prechode z tohto sveta.

Geografia evanjeliovej radikálnosti v obraze milosrdnej lásky nepozná obmedzenia ani hranice. Na všetkých kontinentoch, na veľmi odľahlých miestach, neochvejne, či už v zmätku barikád, ako bl. sestra Rozália Rendu alebo v odvážnom tichu každodennej služby ako svätá Katarína Labouré – naozaj ich Kristova láska poháňala všetko obetovať, obetovať seba samé, aby chudobní mohli žiť, predovšetkým poznať Boha a spoznať, že je ich Otec.

Pripomeňme si naše nedávno blahoslavené sestry Lindalvu, Guiseppinu, Martu, Margitu a tie, ktoré budú blahoslavené v októbri t. r., mučenice viery 20. storočia v Španielsku..., všetky nejakým spôsobom obetovali svoj život pre Krista a chudobných.

Na záver by som chcela spomenúť jednu udalosť, ktorá sa stala tu, v Materskom dome, v sále na duchovné cvičenia, nie presne na mieste, kde sa dnes nachádzame. Bolo to v r. 1870; 30 sestier práve zomrelo na Kryme následkom cholery, ktorou sa nakazili pri ošetrovaní ranených vojakov.

³⁸ Sv. Vincent, Konferencia z júla 1642, Coste IX, s. 78.

³⁹ Sv. Vincent, Konferencia z 25. mája 1654, Coste IX, s. 684.

Generálna predstavená, sestra Felicité Lequette /L ket/ to oznámila sestrám, ktoré si práve konali exercície v Materskom dome. Požiadala, aby sa postavili sestry, ktoré chcú dobrovoľne nahradiť zomrelé sestry... všetky sestry vstali.

3.2 UDRŽIAVANÍM ŽIVEJ LÁSKY

Bezpochyby v srdciach všetkých sestier, o ktorých sme hovorili, bolo hlboké presvedčenie a boli svedkami evanjeliovej radikálnosti, že niet väčšej lásky, ako obetovať svoj život pre toho, koho milujeme⁴⁰.

Som si istá, že ste o tom presvedčené i vy, ktoré máte 11 až 24 rokov povolania, preto vás dnes vyzývam v mene Spoločnosti:

Drahé sestry, všade je mnoho chudobných, ale určité situácie sú kritickejšie ako ostatné a žiadajú si posilu. Tam na vás čaká Pán, tam, kde chudobní sú hladní, kde zomierajú, kde potrebujú Boha!

Ste disponované ísť do misie „ad extra“ alebo „ad intra“, tam, kde nás chudobní naliehavo potrebujú?

Pápež Ján Pavol II., počas Jubilea mládeže v Ríme, sa na nich obrátil slovami plnými nadšenia, ktoré prevzal od svätej Kataríny Sienskej: *«Keby ste boli tým, čím máte byť, celý svet by bol zapálený!»*

Chcela by som ukončiť túto úvahu pohľadom na Pannu Máriu, Matku Spoločnosti. Prosím ju, aby vás sprevádzala na tejto ceste duchovného načerpávania, aby podnecovala a obnovovala vašu lásku a vaše darovanie sa Pánovi, aby ste žili radostne a nadšene službu Kristovi v chudobných, v spojení s vašimi spolusestrami.

Drahé sestry, choďte v mene nášho Pána. Choďte v ústrety druhým, neste im oheň viery, radosti nádeje, jemnosť lásky nebeského Otca, ktorú vložil do vášho srdca skrze Ducha Svätého, ktorého ste dostali⁴¹.

Sestra Evelyne Franc
dcéra kresťanskej lásky

⁴⁰ porov. Jn 15,13.

⁴¹ porov. Rim 5,5.

M

Máriina viera

MÁRIINA VIERA

v našom živote dcéry kresťanskej lásky
«Ako to, že matka môjho Pána prichádza ku mne?»

ÚVOD

Každá z nás dobre poznáme Pannu Máriu a máme ju rady, preto vieme, že nás sprevádza každý deň na našej ceste viery. Každá z nás máme osobitný pohľad na nebeskú Matku, jedinú Matku Spoločnosti. Ja sa preto s vami podelím jednoducho o môj pohľad na ňu.

Evanjeliové texty nám dávajú jasne spoznať Máriinu vieru, jej otvorenosť a úplnú disponibilitu pre Boha, čím sa jej mohol úplne dať. Táto Máriina viera živila i úvahu našich Zakladateľov. Svätý Vincent a svätá Lujza boli zvlášť oslovení tromi tajomstvami: Nepoškrvnené počatie, Zvestovanie a jej Návšteva u Alžbety. Tieto tajomstvá sú navzájom skĺbené a sú vstupnou bránou pre tajomstvo Vtelenia. Otec Chenu /šénü/, veľký dominikánsky teológ, povedal, že «*správna mariánska teológia je testom správnej teológie Cirkvi, pretože odkrýva hlboký zákon Vtelenia*».

Dnes sa bližšie pozrieme na tieto tri tajomstvá, aby sme videli, ako sú spojené s naším povolaním dcéry kresťanskej lásky a k čomu nás požívajú v našom každodennom živote. Nepoviem vám nič nové, čo by ste nevedeli, len sa pokúsím poskladať slová a tieto slová budú vo vás nejakým spôsobom rezonovať, podľa osobnej skúsenosti každej z vás.

Pred začiatkom si povieme krátko: neštudujeme Máriu pre ňu samú, ale pretože všetko na nej sa vzťahuje k dielu spásy. Centrom kresťanského zjavenia je Kristus, Boh a človek: Ježiš je križovatkou, kde sa zbieha cesta Božia s cestou ľudí. A všetky ostatné kresťanské tajomstvá sú spojené s týmto darom, ktorý Boh daroval ľudstvu. Božie Slovo sa stalo telom v našom tele, stalo sa nám spoločníkom na ceste, aby nám umožnilo vstúpiť do spoločenstva s Otcom. Boh nebol len zdanlivo „jedným z nás“: bol počatý v lone jednej ženy, stal sa dieťaťom a rástol uprostred svojich súčasníkov.

A Mária zaujíma našu pozornosť vďaka jej zapojeniu sa do daru, ktorý Boh vykonal zo svojho života v osobe Ježiša. Niekedy sa pýtame, či Mária je výnimočná bytosť v našom ľudstve, či je nad Cirkvou alebo pod Kristom.

Mária, Matka Cirkvi nie je ani pod, ani nad, je vnútri tak, ako je matka v rodine. Keď sa hovorí o matke, ani nepomyslíme, že je mimo rodiny, ale naopak, je uprostred nej. Mária teda nie je na periférii kresťanského tajomstva, nie je stredným stupňom, nachádza sa **uprostred tajomstva Krista a Cirkvi**, je prvým stvorením, ktoré požívalo výsady zmŕtvychvstania (ktoré predchádza i samotnú existenciu Márie).

Mária je ženou **od „nás“**, reálnejšie ľudskou ako my, pretože nanešťastie my, kvôli nášmu hriechu, popierame náš stav stvorenia. A tak sme skutočne ľudskí, len keď sme otvorení voči Bohu a ľuďom a nie uzatvorení do seba. U Márie bolo jej zmyšľanie, vôľa a konanie utvárané milosťou: hovorí Božími slovami, zmyšľá Božími myšlienkami, Boh v nej prebýva.

1. NEPOŠKVRNENÉ POČATIE

Nepoškvrnená Mária, prvá z vykúpených, je *vstupnou bránou* milosti, *vstupnou bránou*, ktorou sa Boh môže darovať bez toho, aby stretol nejakú prekážku. Tajomstvo Božej milosti v Márii od jej počatia je v úzkom vzťahu s tajomstvom Vtelenia. Nepoškvrnené počatie Panny Márie je usporiadané pre nepoškvrnené počatie Božieho Syna. 8. december má zmysel len v spojení s 25. marcom a Vianocami.

2. ZVESTOVANIE

V opise Zvestovania nie je Ježiš viditeľný, ale je tajomne prítomný pri stretnutí anjela s Pannou Máriou. Po dialógu je Ježiš veľmi konkrétne

prítomný v Máriinom srdci a tele. Tajomná prítomnosť Ježiša sa stala reálnou prítomnosťou.

3. NÁVŠTEVA U ALŽBETY

Návšteva je opísaná ako veľmi dôverné a radostné stretnutie dvoch žien, ktoré sa poznajú. Ale toto Máriino stretnutie s Alžbetou poukazuje na iné stretnutie: Ježiša a Jána Krstiteľa. Alžbeta nám dáva nahliadnúť na to, čo sa skutočne stalo. Stretávajú sa tu „nebo“ a „zem“.

Krátky záver

Mária ako *«prvá kresťanka»* (K. 15a), *«učiteľka duchovného života»* (K. 23) a *«brána viery»*, nás uvádza nie slovami, ale samotným životom k tomu, aby sme:

- sa úplne obetovali Bohu,
- žili naše každodenné sesterské vzťahy takým istým spôsobom ako pri zvestovaní,
- žili našu službu chudobným ako „návštevy“, pretože mariánske tajomstvo je tiež naším tajomstvom. Ako Mária sme povolané stávať sa tiež *«matkou Krista»*, aby sme ho dávali chudobným.

I. NEPOŠKVRNENÉ POČATIE: Mária, „úplne otvorená Duchu Svätému“, celkom obetovaná Bohu (porov. K. 15b)

„Dcéry kresťanskej lásky sa úplne obetujú Bohu podľa príkladu nepoškvrnenej Panny Márie“

Ú V O D

Nepoškvrnené počatie je podivuhodná realita, nie abstraktná, ale najkonkrétnejšia, aká existuje. Cirkev vyhlásila túto dogmu v roku 1854 nie preto, aby pridala o perlu viac do Máriinej koruny, kde ich už má mnoho, ale preto, že Nepoškvrnené počatie nás vedie **na rázcestie tajomstva spásy**. Dogma nie je len nejaká formula, je svetlom, ktoré vyjadruje Boží dar

v Ježišovi, Máriinu a našu dôstojnosť. Preto musíme prejsť z doslovnosti textu k spiritualite toho, čo tento text vyjadruje. O to sa teraz pokúsime.

EVANJELIOVÁ SCÉNA

1. „PLNÁ MILOSTI“

Meno, ktoré rodičia Anna a Joachim vybrali pre svoju dcéru pri narodení, bolo **Mária**. Toto meno používala bežne v jej vzťahoch, medzi jej priateľmi, s Jozefom a ľuďmi z Nazaretu, *je to jej identita ako občianky*. Keď bola Mária dieťa a neskôr dospievajúca, neodlišovala sa v ničom od svojich spoločníčok, možno okrem toho, že mala v pohľade plameň. Všetko bolo na nej jednoduché, jednoduchosť plnosti a nie nedostatku.

V deň Zvestovania ju Anjel Gabriel nezdraví jej bežným menom, ale dáva jej nové meno. Toto meno, ktoré jej dáva Boh je **«plná milosti»**. *To je jej identita v Božom kráľovstve*. Od prvého okamihu jej počatia Boh tajne naplnil srdce tejto devy, aby ju uspôsobil dokonale splniť jej povolanie byť Bohorodičkou. Táto príprava je tajomná, neviditeľná a nerozoznateľná ľudskému oku. Milosť pôsobila vo všetkých rovinách jej osobnosti: je plná všetkých Božích milostí, pretože úplne obetovaná, celkom disponovaná bez najmenšieho zapochybovania. Toto meno vyjadruje istý spôsob bytia, poslanie, povolanie: jej bytosť je čistá milosť, v nej je len Boh.

Mária si nevybrala svoju identitu, nevybrala si svoje hlboké bytie, Boh jej ho daroval. Nepoškrvené počatie pomáha lepšie spoznať Božie srdce, ktorého jedinou túžbou je vytvoriť večný príbytok v každom z našich srdc. «Ako sa to stane...?»

Tajomstvo Nepoškrveného počatia odkrýva **trojitú milosť**:

- Boží dar je prijatý stvorením,
- Boží dar zachádza až k odpusteniu, aby vytvoril nové stvorenie,
- Boží dar robí život plodným.

1. BOŽÍ DAR JE PRIJATÝ STVORENÍM

* Nepoškrvené počatie zjavuje najskôr to, že Boh sa dáva nezištne, dáva sa večne. Z jeho strany je všetko darom, stále ponúka milosť. Má iniciatívu a to je osobitne evidentné v osobe Márie. Výsada

Nepoškvrneného počatia nepochádza od Márie, ale od Boha. Všetko, čím Mária je, je jej dané od Boha. Milosťou je všetko, čím je.

* Nepoškvrnené počatie vyjadruje tiež úplné prijatie Božieho daru. Ak sa Boh dáva každému človeku, potom sa mu môže darovať len vďaka jeho slobode. Milosť sa nedáva do prázdna, zo strany stvorenia sa požaduje, aby prijalo Boží dar. Na Márii spolu súvisí: „Boh, ktorý sa dáva“ a „stvorenie, ktoré hovorí Bohu áno“.

2. BOŽÍ DAR ZACHÁDZA AŽ K ODPUSTENIU, ABY VYTVORIL NOVÉ STVORENIE

* Nepoškvrnené počatie zjavuje, že Boh sa neustále dáva, aj tam, kde je odmietnutý. Boh sa dáva svojmu stvoreniu, neodrádzajú ho jeho odmietnutia. Boží dar sa stáva tak odpustením a jeho odpustenie nie je obyčajné uvedenie do pôvodného stavu, ale nové stvorenie.

* Nepoškvrnené počatie je prvým ovocím odpustenia, ktoré predchádza existenciu aj samej Márie, nie je výnimkou v univerzálnosti spásy. Svätá Terézia pochopila toto tajomstvo, keď sa odvážila porovnať k Magdaléne, z ktorej Ježiš vyhnal sedem zlých duchov. Povedala: „Jednoducho, bolo mi odpustené predtým“. Mária je prvým obnoveným stvorením v milosti, je prvou a dokonale spasenou, je novým stvorením, ktoré čerpalo pri prameni kríža. Potvrďuje víťazstvo ukrižovanej lásky, moc Kristovej smrti a jeho zmŕtvychvstania: *«Kristova krv ju vykupuje, ale ona je jej prameňom»* (Hymnus na liturgiu dňa na 8. decembra). Bez tajomstva kríža je Nepoškvrnené počatie nepochopiteľné. Mária aj nás pozýva vstúpiť do tejto dynamiky odpustenia a nechať sa zmieriť a pretvoriť Bohom.

3. BOŽÍ DAR ROBÍ ŽIVOT PLODNÝM

* Nepoškvrnené počatie zjavuje aj to, že Boh dáva všetko, zdieľa všetko, nielen svojho Syna, ale aj svoje otcovstvo. Boh dáva život a robí život plodným. Milosť je vždy daná preto, aby bola odovzdávaná druhým, nikdy nie je daná pre vlastnenie a uchvátenie. Každá Božia výsada je na to, aby bola odovzdávaná ďalej.

* Nepoškvrnené počatie nie je teda „súkromné vlastníctvo“. Mária neprijíma milosť božieho materstva pre ňu samú, ale prijíma ju preto, aby ju odovzdávala. Nepoškvrnená prijíma všetko od Boha, *dáva všetko, čo jej Boh*

dal, dáva samého „Boha“. Prijímať Boží život zaväzuje k tomu, aby sme nechali odrážať jeho prítomnosť lásky, aby sme zapálili oheň lásky.

MILOSTĚ A HRIECH

S Nepoškvrnenou Pannou Máriou si uvedomujeme, že **milosť bola skôr ako hriech**. Bez ohľadu, aký je hriech veľký, je len nepredvídanou udalosťou v dejinách, vyzýva Boha, aby uskutočnil ešte väčší zázrak ako bolo stvorenie sveta, a to nové stvorenie, stvorenie, ktorého uholným kameňom je On sám. Tajomstvo Božieho odpustenia dáva spoznať, aká je láska milosrdná a vynaliezavá, schopná nájsť cesty pre prístup k svetu, ktorý ho odmieta.

Keby nebolo Nepoškvrneného počatia, Boh by sa nemohol darovať svetu. Nie žeby nutne potreboval Máriu, ale láska sa nemôže zaobísť bez súhlasu, prijatia, odpovede. Láska sa nemôže nanútiť a nemôže sa uspokojiť s polovičatou možnosťou. Bolo potrebné jedno srdce úplne slobodné, ktoré sa neuzatvorí pred Božím darom, ako to urobili naši prví rodičia, Adam a Eva. Boh našiel jednu bytosť, ktorá úplne prijala jeho milosť a nechala sa stále prispôsobovať pre dar, ktorý jej dával. Odteraz je svet otvorený, milosť si môže „raziť“ svoju cestu.

Uprostred hriešneho sveta toto tajomstvo Nepoškvrneného počatia pomáha pochopiť, že nič, ani hriech, nezastaví Boží dar, pretože on sám sa stáva odpustením. Hriech nie je teda nepredvídaná udalosť, nemá ani prvé, ani posledné slovo tu na zemi. **Prvé a posledné slovo tu má milosť prijatá stvorením.**

Nepoškvrnené počatie pomáha rozšíriť náš pohľad na hriech a myslieť na **hriech počnúc odpustením** a nie na odpustenie počnúc hriechom.

Povedzme si porovnanie: keď hľadáme na kaskádu v horách, nevidíme ju len ako prostriedok na umývanie špinavej bielizne. Zaiste, keby sme oprali v nej špinavú bielizeň, očistili by sme ju, ale kaskáda – vodopád na to nie je. Vodopád sa dáva zadarmo, tečie zadarmo, nezištne, nikdy sa nezastaví. Tento obraz nám hovorí o Božej milosti, ktorá sa dáva. Boží dar ide až potiaľ, že sa stáva odpustením, nič ho nezastaví, ani náš hriech, ani prvotný, ani súčasné hriechy a chyby. Odpustenie je odvždy a navždy.

Na podklade tohto stále ponúkaného odpustenia nám Nepoškvrnené počatie dáva pochopiť, že prirodzenou je milosť. Hriech je narušením tejto lásky, ale neexistuje sám od seba, nanešťastie existuje, ale existuje ako parazit. Brečtan potrebuje strom, strom nepotrebuje brečtan. Zubný kaz potrebuje zub, ale zub ho nepotrebuje. Preto nezamieňajme! Milosť je prirodzená, je nadprirodzená. Preto **Nepoškvrnené počatie nie je výnimkou, je pravidlom existencie podľa Boha; my sme výnimkou, my nenecháme Boha konať a nedovoľujeme Božím plánom, aby prechádzali cez nás.** Nie množstvo je mierou pravdy, ale hĺbka, skutočná hĺbka nášho ľudstva, a tou je Nepoškvrnené počatie. To budeme večne... pretože Boh nás miluje.

Zaiste, to neznamená, že máme relativizovať závažnosť hriechu, pretože podľa plánu lásky hriech je vážny. V láske niet malého hriechu. Hriech znamená postaviť sa do centra sveta, chcieť byť jeho pravidlom, vzorom, jeho pôvodom a koncom. Nepoškvrnené počatie nás pozýva neustále sa ponárať do Božieho odpustenia, ktoré nás obnovuje.

DÔSTOJNOSŤ KAŽDÉHO ČLOVEKA

Ak je Mária nepoškvrnená, tak to nie preto, aby sme ju obdivovali, ale aby sme pochopili, aké je povolanie Cirkvi, povolanie každého kresťana, povolanie každého človeka. Náš pôvod je v Bohu a my sme povolaní stať sa „bytosťami milosti“ v Ježišovi Kristovi, *«svätými a nepoškvrnenými v láske»* (Ef 1,6). Boží plán lásky sa vydaril v Márii, v jej lone, chce, aby sa vydaril aj na nás.

Tajomstvo Nepoškvrneného počatia zjavuje veľkosť nášho života a dôstojnosť každého človeka. Veriť v Boha Ježiša Krista znamená veriť v človeka. Najťažšie nie je veriť v Boha, ale veriť, že Boh verí človeku, že koná v nás a v druhých, aj v tomto hriešnom svete. Veriť v Boha znamená veriť v každého človeka, veriť, že Boh sa dáva každému a že každý je schopný prijať ho a odovzdávať ho ostatným. Pápež Pavol VI. na konci Druhého vatikánskeho koncilu povedal: *«My, viac ako ktokoľvek iný, uctieваме človeka!»*. Ján Pavol II. to neustále opakoval počas celého svojho pontifikátu.

DCÉRY KREŠŤANSKEJ LÁSKY SA „ÚPLNE“ OBETUJÚ BOHU (K 1. 4 a K. 16a).

Zakladatelia nás pozývajú *kontemplovať Nepoškrvenú, úplne otvorenú Duchu Svätému* (K. 15b, §1), pretože cez Nepoškrvenú Máriu spoznávame, kým sme. Výsada Nepoškrvenej je i naša!

STÁVAŤ SA „NEPOŠKVRNENÝMI“

Musíme pochopiť, že Boh koná všetko v našom živote. A tým musíme tiež robiť všetko, aby sme prijali, čo nám Boh dáva. Keď K. 7 hovorí, že dcéry kresťanskej lásky *«sa úplne obetujú Bohu»*, musíme dobre chápať, čo to znamená, pretože naša reč je veľmi slabá. Tajomstvo Nepoškrveného počatia nám dáva zmysel: u Márie do seba zapadá dobre: «Boh, ktorý sa dáva» a «áno jej srdca».

Obetovať sa Bohu znamená *«prijat' Boha, ktorý sa nám dáva»*. My sa nemôžeme dať Bohu, ale môžeme sa otvoriť jeho láske, ktorá sa dáva, ktorá nám odpúšťa a nás zbožštuje. Ide o to, aby sme sa *«pripravili s celým nadšením nášho srdca prijat' Boha, ktorý sa nám dáva»*. Boh potrebuje naše «áno», nedáva sa bez nás, bez nášho súhlasu a našej účasti. Lásku prijímame, keď sa obetujeme a v miere, v akej sa obetujeme. Toto vyjadruje K. 8: *«Pravidlom dcér kresťanskej lásky je Kristus»*. Naším životným pravidlom je prijat' Krista do svojho srdca, postaviť ho do centra nášho života tak, ako to urobila Nepoškrvená Mária.

«DNES MUSÍM ZOSTAŤ V TVOJOM DOME» (Lk 19,5)

Je isté, že nie sme Nepoškrveným počatím, sme len úbohí, poľutovaniahodní a chudobní hriešnici. Ale Ježiš svojím vykupiteľským vtelením neprišiel na zem prekryť náplastou chorý organizmus, ale prišiel ho obnoviť zvnútra, pretvoriť ho.

Ak otáčame stránky evanjelia sv. Lukáša, vidíme, že Božia milosť nie je vyhradená len výnimočným osobám. Evanjelium o Zachejovi v 19. kapitole sv. Lukáša poukazuje dobre, že táto milosť udelená Márii, je prístupná všetkým. Epizóda stretnutia Ježiša so Zachejom poukazuje na túžbu Boha dávať sa a prebývať v našich srdciach. Zachej je veľký hriešnik ako každý

z nás, vôbec nie nepoškvrnený ani od počatia, ani vo svojej profesii. Avšak Ježiš mu hovorí podobné slová ako anjel Gabriel prečistej Márii: **«Dnes musím zostať v tvojom dome»**, t. j., *«Pán s tebou...»*... To je to isté!

Potom Ježiš očakáva odpoveď od Zacheja, pretože láska sa nikdy nevnučuje. Zachej sa necháva dotknúť hĺbky svojho bytia týmto láskyplným slovom a pokračovanie poznáme: prežíva «stav blaženosti». Odteraz bude vo svojom konkrétnom živote konať na Boží spôsob: *«Pane, polovicu svojho majetku dám chudobným a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne»*.

Spása teda nespočíva len v očistení od našich hriechov, je to odpustenie, ktoré nás, hriešne bytosti, pretvára zvnútra. Zaiste, je tu tajomstvo našej odpovede. Ale ak prijímame Boha, jeho Slovo lásky je vždy tvorivé, toto Slovo robí vždy to, čo povie. Tak isto ako jeho Slovo sa stalo telom v Panne Márii a naplnilo sa na Zachejovi, Božie kráľovstvo sa napĺňa aj v nás. My, ktorí sme boli nepríjemní a nežiaduci, pred Bohom sa stávame osobami milovanými a milými a vlúdnyimi, osobami chcenými a žiaducimi.

«ZNOVU SA ZRODIŤ Z VODY A DUCHA» (Jn 3,5)

Nestačí počúvať Božie slovo, prijať ho do hĺbky svojho srdca, je potrebné aj rozhodnúť sa podľa neho žiť. Podľa opisu udalosti z Kány Galilejskej, Ježiš vysvetľuje Nikodémovi potrebu znovu sa narodiť z Ducha. Od prvotného – dedičného hriechu je náš život opäť zameraný na seba, preniknutý nedôverou a vypočítavosťou. A opačne – Duch – je úplne otvorený: otvorenosť Otca k Synovi, Syna k Otcovi – je to prúdenie života a lásky. Tento život máme prijať, pre taký darovaný život sa máme znovuzrodiť, t. j. musíme viesť boj proti nášmu „ja“, nášmu egoizmu, sebaláske, musíme vykonať túto dlhú cestu od nás k Bohu. *«Závisieť od Ducha Svätého znamená dovoliť mu vytvárať v nás podobnosť s Kristom, ktorý je tichý a pokorný srdcom. Podľa svätého Vincenta má Spoločnosť oživiť tento evanjeliový duch...»* (K. 18)

Mária je tu s nami, aby nám pomáhala znovu sa narodiť z Ducha: *«Urobte všetko, čo vám povie»*. Jej úlohou je naučiť nás zrodiť sa pre Boží život, pretože sme sa ešte celkom nenarodili, ešte sme nedospeli k nášmu nepoškvrnenému počatiu (pretože v nebi budú len nepoškvrnení). Mária nás učí, aby sme dávali vo svojom živote prvé miesto Bohu, nechali sa premieňať jej zmyšľaním, pohľadom a konaním, aby sme sa znovu narodili zhora. To je

celý náš život z viery, celá naša cesta ľudským životom: učiť sa pomaličky osvojovať si Boží život, ktorý budeme žiť vo večnosti a je to vlastne život Božieho dieťaťa.

Nepoškvrnená Mária nás učí milovať každodenný život, narodiť sa z Božieho života v našom každodennom živote, v konkrétnej realite našich dní. Podľa Márie, «*dívať sa hore, k Otcovi*», Prameňu každej milosti, «*znovu sa zrodiť z Ducha*», neznamená usilovať sa narodiť do iného, éterického, rozplynutého, duchovného sveta, ani neodmietaať materiálne možnosti nášho každodenného života. Boh sa spojil s naším ľudstvom a my ho musíme na tejto zemi hľadať, nenájdeme ho inde. Boh je len v našom každodennom živote. Boží dar nepadne na nás z padáka, musíme ho prijať v našom živote takom, aký je. Dcéry kresťanskej lásky žasnú, «*že Boh v určitom zmysle nemôže alebo nechce byť nikdy oddelený od človeka*» (K. 17b). V tomto bode sa musíme obrátiť: hľadiet na náš každodenný život, našu komunitu, službu, miesto práce, kuchynský šporák alebo dres na riady a tu sa nachádza Boh. V našom bežnom živote je všetko milosť. Nepoškvrnené počatie je toho svedkom.

KRÁTKY ZÁVER

Nepoškvrnené počatie Panny Márie je hlavnou pravdou pre naše povolanie. Pripomína nám prvenstvo milosti a potrebu bezvýhradne sa otvoriť pre Boha: «*Stačí ti moja milosť*» (2 Kor 12,9). **Duch pokory** nám pomáha stávať sa «*bytosťami milosti*», skutočnými «*adorátorkami Otca*» (porov. K. 8), pomáha nám piť z prameňa lásky, aby sme sa stali chudobnými (porov. K. 16a), prameňom, z ktorého «*potečú prúdy živej vody*» (Jn 7,38).

II. ZVESTOVANIE: Mária, «služobnica pokorná a verná láskyplným úmyslom Otca» (porov. K. 15b)

V komunite, aby žili s Otcom a plnili jeho vôľu

EVANJELIOVÁ SCÉNA

Evanjelium o Zvestovaní je veľmi bohaté a nevyčerpatelné. Je nám dôverne známe, vzbudzuje mnohé a bohaté témy a nikdy ho úplne

nevyčerpáme. Je relatívne dlhé a jeho dĺžka pomáha pochopiť, že ide v prvom rade o dialóg medzi anjelom a Máriou. Pri stretnutí anjela Gabriela so Zachariášom tento onemel. Pri Zvestovaní stretnutie anjela Gabriela s Máriou dalo zrod živému dialógu, ktoré uviedlo do pohybu mladú nazaretskú devu. Pri tejto konverzácii sa Mária necháva premeniť a v jeho závere sa stáva mladou ženou, ktorá sa úplne odovzdáva Bohu a spolieha sa na jeho prisľub.

Pozrime sa pozornejšie na priebeh tohto rozhovoru, pretože anjel Gabriel nám zjavuje Boží spôsob konania a rozprávania. Od anjela sa môžeme naučiť lepšie komunikovať so sestrami v našej komunite.

1.) SPÔSOB BOŽIEHO VYJADROVANIA (v. 28-29)

Keď prichádza anjel k Márii, **pozdraví ju a pokloní sa pred ňou**. Mária je náhle zaskočená, ale prijíma pozdrav. Tento pohyb anjelovho úklonu, ktorý vyjadruje Božie tajomstvo, ju udivuje. „Najvyšší“, „nekonečne veľký“ sa úctivo skláňa pred svojim stvorením ako služobník. Pokloniť sa pred veľkosťou niekoho je vlastne prejavom úprimnosti a slušnosti, ale to, že sa najvyšší skláňa úctivo pred nepatrným, vyplýva z hlbokej pokory.

Potom anjel Máriu oslovuje ako osobu, ktorá *«našla milosť u Boha»* a hovorí jej **prívetivé a láskavé slová pozdravu**: *«Raduj sa, plná milosti, Pán je s tebou»*. Anjel ju uisťuje, že sám Boh je s ňou.

Nad nesmiernou úctou anjela a jeho úžasnými slovami požehnanie sa Mária hlboko zarazila. Anjel poznamenal vnútorné pocity Márie, ktorá sa pýta: *«čo môže znamenať tento pozdrav»*. Chce porozumieť a mať úplne jasno v tejto situácii.

Anjel **rešpektuje Máriino pohnutie**, preformuluje jej pocity a uisťuje ju pokojným tónom: *«Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha...»*, lebo Boh sa zahľadel na ňu pohľadom lásky.

V **srdečnom tichu** očakáva, že Mária nadobudne vnútorný pokoj, aby mohol pokračovať rozhovor. Jeho trpezlivosť a láska sa dotýkajú Máriinho srdca. Vracia sa jej dôvera, cíti sa pokojne a môže spoznať milujúcu prítomnosť Boha, ktorý ju vnútorne upokojuje.

2.) AUTENTICKÝ EVANJELIOVÝ DIALÓG (VERŠE 30-34)

Tu anjel vyslovuje nové nečakané slová: *«Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš»*. Opäť necháva Márii potrebný čas, aby jeho slová rezonovali v jej srdci, neponáhľa sa a nenúti ju, aby rýchlejšie chápala, nevnučuje sa, nekričí, nepresadzuje sa silou, zvodom. Práve naopak, rešpektuje Máriinu slobodu, pokorne kráča v jej rytme, pomáha jej byť sebou samou a trpezlivo čaká na jej reakciu.

Cez tento taktný postoj anjela Mária chápe, že je skutočne milovaná, preto sa stáva schopnou prijať do svojho srdca tieto prekvapivé slová a uvažovať o nich. Chcela by ich pochopiť a vedieť, ako sa tento prísľub môže stať realitou.

Mária úplne slobodne začne rozprávať, aby ho požiadala o spresnenie, čo tým chce povedať, aby jej presnejšie vysvetlil hlboký zmysel jeho slov: *«Ako sa to stane...?»*. Táto otázka poukazuje Máriin záujem o to, čo hovorí anjel. Jej otázka je tiež pozvaním k doplneniu informácie. Mária chce vedieť o vzťahu, ktorý je medzi jej životným plánom, jej osobnou situáciou a medzi plánom lásky nebeského Otca. Možno povedať, že je v stave rozlišovania.

Anjel sa nediví otázkam Márie, je pohotový dať jej potrebné vysvetlenia týkajúce sa oznámenia tohto panenského počatia a osvetľuje duchovný obsah tohto veľkého tajomstva: *«Duch Svätý zostúpi na teba ... A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn. Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. ... Bohu nič nie je nemožné»*.

3.) POHOTOVÉ MÁRIINO POČÚVANIE (VERŠ 38)

Anjel môže Márii objasniť situáciu, pretože ho neprerušuje. Je to znamenie jej veľkej schopnosti počúvať: nie je ani trochu namyslená, neusiluje sa stavať sa nad svojho poslucháča alebo stať sa stredobodom diskusie.

Mária pohotovo prijíma túto informáciu, ktorá ju pozýva k radikálnemu prevráteniu perspektívy a opusteniu jej dôverných oporných bodov. Anjelovým zvestovaním Mária chápe, že Boh prichádza k nej, aby prijal u nej pohostinnosť srdca a ponúkol jej svoj život. Je potrebný súhlas

plný lásky, aby mohlo prísť na svet „Knieža pokoja“.

Vtedy Mária povie, že je «*služobnica Pána*», čím vyjadruje, že sa definuje len v spojení s Pánom, uznáva, že Boh je centrom jej života a jej túžbou je len plniť Božiu vôľu: «*nech sa mi stane podľa tvojho slova!*». Mária sa celkom bezvýhradne obetuje a slobodne sa zaväzuje s tým, čím je, odovzdať sa Bohu, podriadiť sa jeho Slovu v úplnej poslušnosti. Plná dôvery prijíma to, čo je neznáme a nepredvídateľné od Boha, lebo nad tým nemá moc. Prijíma, že nevie, kde ju to zavedie.

KOMUNITA «SLUŽOBNÍC OTCOVHO ÚMYSLU LÁSKY»

Naši Zakladatelia nás pozývajú nechať sa ovplyvniť Máriou, aby sme sa naučili žiť v každodennom živote naše sesterské vzťahy rovnakým spôsobom ako ona pri zvestovaní. Hoci toto stretnutie s anjelom je mimoriadnou chvíľou, predsa sa udialo v praobyčajnej, „banálnej“ jednoduchosti: Mária je „doma“, anjel Gabriel jej prichádza v ústrety, začína sa dialóg, ktorý Máriu uvedie do Božieho sveta.

Táto konverzácia medzi anjelom a Máriou vyzdvihuje niektoré silné body pre náš život dcéry kresťanskej lásky a vedie nás k tomu, aby sme sa ako Mária stávali služobnicami Otcovho úmyslu lásky“.

1.) VYJADRIŤ BOŽÍ POKOJ

Najskôr nám anjel Gabriel zjavuje spôsob, akým nás Boh žiada mať ohľad voči druhým, aby sme im ponúkli Božiu lásku, t. j. postoj pokorný a úctivý. Pokora nášho pohľadu a naša skromnosť svedčia druhým o našej úcte k nim. Toto nemusíme ani sprevádzať slovami, je to určitý spôsob bytia.

Anjel Gabriel nám pripomína aj poslanie hovoriť druhým Božie veci **radostnými a láskavými slovami**, aby sme vytvorili ovzdušie dôvery a pokoja.

Slovo vyslovené anjelom, ktoré sa stáva telom v Máriinom lone, nás neustále navracia k tajomstvu slov, ktoré vyslovujeme. Každý deň, v našej komunite sa medzi sebou rozprávame a je veľmi dôležité, aby sme nezabúdali, že slová, ktoré vyslovujeme, vytvárajú vždy nejaký účinok na naše spolusestry: buď ich zarmucujú alebo zraňujú, alebo ich uzdravujú a vytvárajú v nich pocit radosti.

Spôsob, akým rozprávame slová, ktoré používame, majú rozhodujúcu dôležitosť. Tajomstvo Zvestovania nás podnecuje vyslovovať slová uvedomelejšie a opatrnejšie, aby mali tieto slová účinok povzbudenia a aby naplňali radosťou srdcia našich spolusestier. Nech sú tieto slová skutočnými „Božími slovami“.

Ježišovo pozvanie: *«Do ktoréhokoľvek domu vojdete, pozdravte najskôr „Pokoj tomuto domu“ (Lk 10,5),* zhŕňa tento prvý bod. Nie sme len dobré odborničky v službe chudobným, v prvom rade sme sestry povolane mať srdce naplnené Božím pokojom, aby sme ho odovzdávali našim sestrám. Sme poverené hovoriť im v mene Boha a pomôcť im nachádzať Boha v ich živote. To je náš spôsob spolupráce na Božej spásy a spôsob, ako byť „služobnica jeho úmyslu lásky“.

2. VIEŠ SPOLOČNE DIALÓG PRE ROZPOZNÁVANIE BOŽEJ VÔLE

Anjel Gabriel nám označuje spôsob **ako viesť dialóg s druhými**: máme sa vyjadriť tak, že keď niečo hovoríme, nemáme to nanucovať, ani donucovať, aby to druhí prijali. Naša súčasná spoločnosť nás navyká na takú mentalitu, ktorá sa usiluje podmieňovať alebo manipulovať druhým a my sa môžeme ľahko nechať premôcť touto odchýlkou, ktorá kriví dialóg, usiluje sa nanútiť nám taký názor alebo klásť také otázky, aby sme počuli odpovede, ktoré si prajeme počuť. Naopak, anjel nás učí obrátiť sa tak, aby sme rozprávali ako Boh. Nikdy sme neskončili s kontempláciou tohto tajomstva Zvestovania a naučili sa viesť dialóg, zvlášť v najobyčajnejších veciach našej existencie. Natoľko sa pridržame nášho názoru, našich zvykov, našich poznatkov... tak sa na to upútame, že nám je veľmi ťažké prijať to, čo nám ponúka druhý. Tak často očakávame od druhého, že nám dá za pravdu.

Ak sa zahľadíme na Máriu, uvidíme niečo iné: dáva nám pochopiť, že **počúvanie** je akoby vnútorná pohostinnosť, pretože nielenže sa nestavala do centra rozhovoru, ale nechala sa pohýnať anjelovým slovom, pretože ho považovala za dôležitejšieho od seba. Vďaka Márii spoznáваме, že dialóg s našimi spolusestrami je možný len vtedy, keď ich máme rady, keď ich považujeme za dôležitejšie od seba, keď prijímame, že môžu mať pravdu, alebo aspoň že môžu mať platné dôvody veriť v to, čo veria, povedať to, čo hovoria, vidieť ináč ako my. To znamená jednoducho uznať, že majú právo

byť iné od nás, t. j. byť sebou samými a nie ako my.

Napokon táto konverzácia medzi Máriou a anjelom dokazuje, že dialóg sa môže vydať. Ide o **otázky a odpovede, ktoré sa striedajú, až kým každý z účastníkov dialógu nepochopí druhého** a náhle sa rodí niečo nové, niečo väčšie. Márii sa anjel pýta ako slobodnej osoby; nehovorí jej: «Musíš, si povinná, rozkazujem ti». Pravda, objavujeme spoločne, že každý mohol vyjadriť svoju pravdu, aby sa dohodli a chceli *«napredovať spoločne k Pánovi»* (K. 32b) a hľadať Božiu vôľu.

1. BYŤ SLUŽOBNICOU OTCOVHO PLÁNU ZNAMENÁ PRENECHAŤ MIESTO BOHU

Napokon v tejto časti o Zvestovaní poznamenávame ústredné miesto dané Bohu, ku ktorému všetko smeruje. *«Služobnica Pána»* nás pozýva prenechať miesto Bohu vo všetkých oblastiach nášho života: v našich myšlienkach, slovách, skutkoch, malých rozhodnutiach, ktoré máme vykonať, v našich ťažkostiach. Musíme sa pravidelne pýtať na miesto, ktoré prenechávame Bohu **v našom spôsobe rozprávania a pohľade viery**, ktorý máme na naše spolusestry. Keď sa dobre poznáme a máme zvyk rozprávať sa spolu, môže sa stať, že sa navzájom uzatvárame do seba, začneme posudzovať zdanie o druhých a hovoriť slová, ktoré posudzujú tento zovňajšok na spôsob: *«Nie je to tesárov syn?...»*. Potom tu už niet podmienok potrebných pre dialóg. Mária nám pripomína dôležitosť žiť v Božej prítomnosti, aby sme:

- sa vyjadrovali *«prосто a jednoducho»*, pretože každé slovo zanecháva stopy a môže mať veľký dopad,

- boli schopné spoznať v našich spolusestrách *«anjelov»*, ktoré Pán stavia do nášho života, aby nás v určitej miere uviedol do Božieho kráľovstva.

KRÁTKY ZÁVER

Mária, služobnica Božieho úmyslu lásky, nám dáva spoznať túto ďalšiu hlavnú pravdu o našom povolaní: **duch jednoduchosti** nám pomáha byť *«služobnicami Pána»*, ktoré hľadajú len Božiu vôľu a usilujú sa uskutočňovať ju s pohotovým a poslušným srdcom.

III. NÁVŠTEVA: «Matka Božia, matka milosrdenstva» ... Archa zmluvy

«SLUŽBA CHUDOBNÝM»

Ú v o d

Návšteva je celkom jednoduchá scéna: jedna žena navštevuje inú ženu, svoju príbuznú. Čo môže byť obyčajnejšie a bežnejšie? A predsa je toto tajomstvo väčšie, ako sa zdá na prvý pohľad. Svätý Lukáš nám nehovorí, že tieto dve príbuzné sa vidia po prvýkrát, a tak predpokladáme, že sa už stretli a poznajú. Evanjelista potom osvetľuje centrálné miesto ďalšej osobnosti: Ducha Svätého. Evanjelista Lukáš je hlboko presvedčený o tom, že Duch Svätý je tou Božou prítomnosťou medzi nami, keď sprostredkúva naše stretnutia.

EVANJELIOVÁ SCÉNA

Po Zvestovaní Mária bola nesená nadšením Ducha Svätého a vydala sa na cestu k Alžbete. Evanjelista nám predstavuje Máriu ako vzor lásky, ako osobu milujúcu a konkrétnu, ktorá sa neuspokojuje s krásnymi pocitmi, pretože Boží život sa rozvíja v ľudských vzťahoch. Mária prichádza pomáhať svojej staršej príbuznej, ale dúfa, že tiež uvidí znamenie, ktoré potvrdí, čo hovoril anjel Gabriel. Chce nielen ponúknuť Alžbete pomoc, ale tiež prijať jej pomoc: dva nevyhnuté aspekty pre utvorenie potrebnej vzájomnosti pri každom skutočnom vzťahu. Stretnutie dvoch žien je v prvom rade vzájomným spoznaním, ktoré otvára každej z nich novú budúcnosť.

1. MÁRIIN POZDRAV

Máriu si treba predstaviť, ako klope na dvere Zachariášovho domu. Keď prijala Boží pozdrav z pier anjela Gabriela, môže pozdraviť Alžbetu tak isto, s veľkou taktnosťou a správnosťou. Mária nosí v sebe Boží život a táto prítomnosť v jej lone zaváži pri pozdravení. Milosť, ktorou je Mária naplnená, sa odráža na jej tvári, jej úsmeve a pohľade. Nesie v sebe «Knieža pokoja», Alžbete prináša Boží pokoj.

Už to nie je len Mária z Nazareta – keby na kraji cesty stál žandár

a pýtal si jej osobné doklady, bol by si tam prečítal: «Meno: Mária – Miesto narodenia: Nazaret». Už tu nie je sama Mária, Boh je tu, maličké embryo, ktoré pozdraví Alžbetu cez Máriin pozdrav. Máriinou návštevou Boh navštevuje svoj ľud. Cez Máriin pozdrav Boh zdraví svoj ľud.

2. ALŽBETINA REAKCIA

Vo chvíli, keď Alžbeta otvára dvere domu a začuje Máriin pozdrav, prijíma Boží pokoj. Toto u nej vyvoláva dvojitý blahodarný účinok: jej srdce je naplnené Duchom Svätým a Ján Krstiteľ zaplesá v jej lone: «*Len čo som začula tvoj pozdrav, dieťa v mojom lone sa zachvelo radosťou*» (Lk 1, 41). A tak vďaka Máriinmu priblíženiu prijala Ducha Svätého, ktorým mal byť naplnený Ján Krstiteľ (porov. Lk 1,15). Cez Máriu teda Boh odovzdáva svojho Ducha Alžbete a dieťaťu, ktoré nosí v lone.

A tak Alžbeta so srdcom plným radosti Ducha Svätého vníma Máriinu krásu. Je očarená, vyslovuje Márii **slová požehnaní a šťastia**, ktoré určite nečakala: «*Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života*»... Tieto slová plné úcty a pozornosti sú tiež potvrdením toho, čo prežíva Mária. Je prekvapujúce konštatovanie, nakoľko Alžbeta pochopila situáciu vychádzajúc z Máriinho pozdravu. Ale jas jej pohľadu, jej milý úsmev, taktnosť v gestách boli práve znamením, že Mária vyžaruje Ducha Svätého. Alžbeta chápe, že jej mladá príbuzná nie je takou istou, ako ju videla naposledy. Vníma u Márie tajomstvo, spoznáva Božie pôsobenie v Márii a prijíma ju za «*matku svojho Pána*». Nehovorí, «Ako to, že moja príbuzná prichádza ku mne?», ale «*Ako to, že matka môjho Pána prichádza ku mne?*». To znamená, že prijíma Máriu v spojení s Bohom a nie v spojení s príbuzenským vzťahom, ktorý ju s ňou spája. Pre Alžbetu je Mária nová «**Archa zmluvy**», zviditeľňuje a robí zrejmom Božiu prítomnosť, nesie v sebe Boží život. Alžbetino jasanie nám pripomína Dávidov tanec pred Archou zmluvy, ktorá bola Božou prítomnosťou uprostred jeho ľudu.

A tak stretnutie Márie s Alžbetou je v prvom rade vzájomným spoznaním, uznaním a obe ženy sa stávajú požehnaním jedna pre druhú, najskôr Mária pre Alžbetu a potom Alžbeta pre Máriu, keď jej dáva spoznať, čo skrývala vo svojom srdci a potvrdzuje, že jej materstvo je Božím dielom: «*A blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán*». Máriin nežný pohľad a pohyby umožnili Alžbete vidieť, že uverila.

II. NÁŠ ŽIVOT SLUŽBY CHUDOBNÝM

To, čo sa udialo medzi Máriou a Alžbetou nie je niečo výnimočné, vyhradené pre ne samé. Tak ako to, čo sa píše v celom Svätom písme, sa nás týka. A naši Zakladatelia nás žiadali, aby sme si osvojili Máriin postoj a našu službu chudobným žili v tomto duchu návštevy u Alžbety. Je to výnimočná návšteva a výnimočná služba. Stretnutie Márie s Alžbetou nás pozýva dívať sa novými očami na službu, ktorú môžeme každodenne prežívať s chudobnými. Aké sme v službe chudobným? Nie sme príliš často na periférii nás samých? Tajomstvo návštevy nám pripomína, že náš život dcéry kresťanskej lásky znamená ísť k našim chudobným bratom a sestram v mene Božom, vstúpiť do spoločenstva s nimi. Návšteva zdôrazňuje, že základ nášho života služby sa nachádza v prvenstve Boha: byť služobnicou znamená prenechať celé miesto Bohu a zviditeľniť jeho prítomnosť tak, aby sme sa s ním zjednotili, čo môže byť úplne tiché, ale pri ktorom srdce spieva Bohu chvály.

1. SLUŽIŤ CHUDOBNÝM «V KRISTOVI»

Pri každej Eucharistii ho prijímame, aby sme ho niesli chudobným. Jeho prítomnosť skrášľuje naše pozdravy. Ak sa nechávame preniknúť jeho prítomnosťou, každá z našich návštev u chudobných sa stáva návštevou samého Boha.

Podobne ako u Márie pri navštívení, možno alebo isto Ježiš je v našom srdci tajomne skrytý. Môžeme povedať, že našou službou Boh sa stretá s chudobnými, miluje ich a dáva sa im. Hoci nevyslovujeme meno Ježiša, keď slúžime chudobným, Kristus im slúži, jednoducho naším postojom, ak sme láskavé, usmiate, úplne obetované. Často si myslíme, že naša služba je spojená s našimi schopnosťami, našou inteligenciou, zručnosťou, ale to sa mýlime. Naša služba je spojená s našou schopnosťou byť spojené s Kristom. Len Kristova prítomnosť v nás spôsobuje, že môžeme milovať a slúžiť chudobným s pokorou a jednoduchosťou. Najkrajší dar, ktorý môžeme dať chudobným, je pomôcť im spoznať Kristovu lásku k nim, stretnúť sa s Ním.

Neustále si musíme uvedomovať dôležitosť udržiavania v sebe Božej prítomnosti. Ježiš nám dal Máriu, aby nás naučila prenechávať mu miesto v nás a zničiť v nás všetko, čo nie je od neho. Máriinou úlohou je naučiť nás prijímať Boha, aby sme ho nechali obetovať sa cez nás a byť «Archou zmluvy»

pre chudobných, pretože Kristov pokoj môžeme prinášať len vtedy, keď ho máme v hĺbke srdca. Potom naša služba, hoci nemá také nápadné účinky ako boli účinky návštevy, aspoň nie hneď, bude však vždy ako návšteva. Naša schopnosť slúžiť chudobným s pokorou, jednoduchosťou a láskou vyjadruje našu vieru, zjavuje tvár Boha, v ktorého veríme.

3. SLUŽIŤ «KRISTOVI» V CHUDOBNÝCH

Ako Mária, ktorá sa ponáhľala spoznať, ako Boh pôsobí v jej ľudskej sestre, aj my sa stretávame s Kristom prítomnom v chudobných a slúžime mu, keď im slúžime.

Služiť chudobným neznamená len poslúžiť im s láskou ku Kristovi v srdci. Znamená to tiež stretnúť sa s naším ľudským bratom, ľudskou sestrou a spoznať v každom Krista: «*Ako to, že matka môjho Pána prichádza ku mne?*» (Lk 1,43). Tieto slová sú platné pre všetky naše stretnutia: skutočne spoznávame chudobných takých, akými sú, keď sa úctivo pred nimi skláňame a dívame sa na nich ako na «*matku môjho Pána*». Milosť pomáha spoznať veľkosť a dôstojnosť chudobných, spoznať Božie dielo v ich srdci a živote, rozpoznať všetko dobro, ktoré Boh hovorí o každom z nich. Chudobní potrebujú počuť slová plné láskavosti a pozornosti a prijať potvrdenie toho, čo žijú a nesú na sebe dobrého: «To, čo robíte, je správne, to, čo nesiete v sebe, je pravdivé...».

KRÁTKY ZÁVER

Opakovaním Alžbetiných slov, «*Ako to, že matka môjho pána prichádza ku mne?*» vzdávame vďaku Bohu za to, že nám dal Máriu za matku. Preto prosíme od tejto Matky milosrdenstva, aby nám vyprosila od Otca **ducha lásky**, aby sme sa ako ona stávali «Archou zmluvy», služobnicou milujúcou, blízkou tým najnúdznejším, neúnavnou slúžiť im.

A ak nám niekedy chudobní povedia slová vďaky, Mária nás učí odpovedať na ne Magnifikatom. Po Alžbetiných milých slovách Mária jej neďakuje, ale otvára svoje srdce Bohu a jemu vzdáva vďaku, jej modlitba sa rozširuje, objíma celý vesmír vzdávaním vďaky Bohu za celé ľudstvo. To je vertikálna dimenzia služby!

NA UKONČENIE TOHTO PUTOVANIA

Hoci Zakladatelia uprednostňovali tieto tri tajomstvá (Nepoškrvené počatie, Zvestovanie a Návštevu P. Márie), to neznamená, že vylúčili ostatné. Celý Máriin život je prameňom inšpirácie pre náš život dcéry kresťanskej lásky, pretože počas celého nášho života je „celkom obetovaná Bohu“.

Na záver by som chcela povedať, že je podivuhodné vidieť, ako sa v Kaplnke Panny Márie zázračnej medaily mimoriadne prežívajú tieto Máriine tajomstvá. Hoci „nevidíme“ Nepoškrvenú Pannu, možno vidieť dnešných „svedkov“, poslov Nepoškrvnenej, ktorí sú tak blízki Bohu a nezištne prijímajú jeho dar: sú to tí najmenší, chorí, chudobní...

Ako by sme nemali byť vďačné svätej Lujze, že žiadala, aby Spoločnosť prijala Máriu za svoju „jedinú Matku“? Na križovatke Božieho daru a prijatia vierou je Mária naším vzorom, aby sme sa naučili prijímať Božiu milosť, prijímať jeho Ducha pokory, jednoduchosti a lásky, aby tak cez našu osobu a našu službu bolo vidieť, že Pán miluje chudobných.

Sestra Anna PRÉVOST
dcéra kresťanskej lásky

V

Cesta viery svätej Lujzy

Viera svätej Lujzy

Poznámky zachytené z nahrávky počas prednášky pre sestry z Materského domu; dobrovoľne sme ponechali hovorový štýl

Povieme si o dlhej ceste, ktorú svätá Lujza prešla počas viac ako 60 rokov, na ktorej uvidíme, ako jej viera kládla otázky života, ktorý viedla, ako ju viedli udalosti. Jej život je pretkávaný pochybnosťami, starosťami, ale i radosťami a žasnutím. Vstúpime do dôverného kontaktu s Lujzou, čo nám môže poslúžiť za vzor a útechu, keď prechádzame ťažkosťami.

V dokumente „Porta Fidei“ pápež Benedikt XVI. hovorí, že cesta viery začína pri krste a končí sa v Božom svetle, vo večnosti. Podobnú cestu prešla i Lujza de Marillac.

Pre ňu bol krst dôležitý: v jednom zo svojich textov napísala: „V deň môjho krstu som bola zasvätená Bohu a zasľúbená Bohu, aby som bola jeho dcérou.“ Je si teda vedomá, že krst urobil z nej Božiu dcéru a celý svoj život sa bude usilovať žiť z tejto viery. Krst je pre ňu niečo dôležité a často bude o ňom hovoriť. Vieme, že vo chvíli sľubov v roku 1642 začína sľubná formula tak ako naša v súčasnosti: „Obnovujem svoje krstné sľuby...“ a mnoho sestier v čase začiatkov Spoločnosti si bude konať prvé sľuby vo výročný deň svojho krstu, lebo si budú vedomé, že je to dôležité. Vincent a Lujza budú vždy zdôrazňovať fakt, že dcéry kresťanskej lásky majú byť najskôr dobré kresťanky, aby mohli byť dobré dcéry kresťanskej lásky.

AKÝ BOL LUJZIN ŽIVOT V JEJ PRVÝCH ROKOCH?

Nepoznáme ho dobre, vieme, že bola v Poissy /puasi/ a tu dostala dobrú výchovu a náboženské vzdelanie. Dominikánky v tej dobe dostali spisy jednej dominikánky, „Kataríny Sienskej“, ktorá zomrela v povesti svätosti a čítali ich. Táto svätá však často hovorila o Kristovej krvi. Myslím si, že toto ponímanie veľmi poznačilo Lujzu de Marillac, pretože neskôr často vo svojich spisoch hovorila o Kristovej krvi. Spomínala, napríklad, duše vykúpené krvou Ježiša Krista. Viackrát o tom písala vo svojich listoch a tiež vo svojich modlitbách. Vieme, že maľovala miniatúrne obrazy a jeden z nich predstavuje Krista s jednou ovečkou, ktorá sa napája v Kristovej krvi vychádzajúcej z jeho boku. Teda toto ponímanie zostalo v nej.

Keď čítame Lujzine spisy, zachytáva nás však to, že jej prvé roky sú poznačené utrpením. V jednej zo svojich meditácií píše: *„Boh mi dal poznať, že mám k nemu ísť cez utrpenie, ktoré zakúšam od svojho narodenia“*.

Teda utrpenie Lujzu sprevádza. Je pravdou, že nepozná svoju matku, neprežíva skutočný rodinný život, je tak trochu odmietnutá svojou rodinou, keď ju rodina ako 13-ročnú vezme z kláštora v Poissy a umiestni do jednej rodiny vedenej chudobnou ženou, ktorá prijíma meštiacke dievčatá. Je to teda spoločenský zostup, kde sa bude učiť úplne iné veci, hlavne materiálne. Toto všetko ňou tak trochu otrasie.

V roku 1606 sa jej dostane trochu svetla. V tom roku sa koná významná procesia, ktorá vedie rehoľníčky kapucínky do ich nového kláštora. Lujza sa zúčastní na procesii a je unesená týmto životom chudoby, umŕtvovania a cíti sa priťahovaná takýmto životom. Má len jednu túžbu, a to stať sa kapucínkou. A tak sa budúcnosť pred ňou rozjasňuje a pripravuje sa stať sa kapucínkou. Často sa bude chodiť modliť k nim a možno vydedukovať, že sa v tom čase cíti spokojná. Ale jej radosť rýchle opadne, keď jej strýko – tuteur Michal de Marillac ju pošle za provinciálom kapucínov, ktorý jej povie, že nie je pre život kapucínok, že nemá dostatočné zdravie, ale že Boh má s ňou iné plány.

Je to pre ňu šok, teda nové utrpenie, ale v jej srdci zostáva táto idea: „Boh má so mnou iný plán“. A tak počas dlhých rokov sa bude usilovať hľadať tento Boží plán s ňou. Čo chce, aby robila? Po odmietnutí provinciálnym predstaveným kapucínov sa rodina Marillac bude usilovať vydať ju.

A Lujza bude určite považovať dlhý čas manželstvo za Boží plán s ňou. A tak začne manželský život s radosťou, pretože prijíma, že to Boh chce pre ňu. Porodí dieťa, je šťastná, je šťastná so svojim manželom a povie, že si uchovala veľmi dobré spomienky na svojho manžela. S ním sa modlí, vedie duchovný život, ale tento duchovný život je dosť prísny. Počas týchto rokov manželstva, zvlášť na začiatku, jej tútor, strýko Michal de Marillac – veľmi nábožný muž – jej posielal listy vo forme duchovného vedenia. Pozrime sa, ako vedie svoju neterku.

List Michala de Marillac

«Budte trpezlivá a pokorte sa pred Bohom za priestupky, ktoré môžete mať v pokojnom podriaďovaní sa Vašej duše pred Bohom. Očakávajte od neho milosti, ktoré potrebujete a nepokúšajte sa nútiť Boha, aby Vám dal viac milostí ako chce On. Zostávajúte pokojná a ponížená pri pohľade na svoje chyby, pretože sú naším údelom a od nás (ľudí) netreba očakávať nič iné». (2. september 1619).

Nuž, pohľad na chyby, na pokorovanie sa pred Bohom, Boh, ktorý udeľuje milosti, keď chce. Je to Boh tak trochu vzdialený, vôbec nie blízky, ktorý žiada od každého, aby sa uznal chudobným, aby sa pokoroval. To nie je veľmi dynamizujúce, ale taká bola spiritualita tej doby.

Lujza mohla považovať svoje manželstvo za chcené Bohom. Ale okolo roku 1622, t. j. 9 rokov po svadbe, jej manžel Anton ochoriel. Pre Lujzu je to šok. Nechápe, keď šťastie mizne a jej manžel sa stáva náročný, jeho povaha sa mení a Lujza nerozumie, čo sa deje. A tak si predstaví, že Boh ju trestá chorobou jej manžela za to, že nezachovala prísľub, ktorý dala Bohu, že sa stane kapucínkou. Toto si predstavovala

a ako sama povedala, pokúsila sa presvedčiť Božiu spravodlivosť tým, že znásobila modlitby, pôsty a rôzne umŕtšovania. Nič sa neudialo, ale týmto všetkým postupne upadala do depresívneho stavu, všetko videla čierne, a už nevedela, ako na tom je. Dokonca si priala opustiť svojho manžela a syna a predovšetkým neveriť v nesmrteľnosť duše; napokon pochybovala i o existencii Boha. V roku 1623, v prvých májových dňoch si napísala, že prežívala neznesiteľné trápenia. A tu v júni 1623 náhle nastal deň Turíc a s ním to úžasné osvetlenie, z ktorého si zapíše poznámky. Toto svetlo jej dodalo nádej, pretože na konci svojho textu si napísala: *«Pochybovala som o Bohu, ale On existuje, pretože ku mne prehovoril»*. Napísala si teda, že Boh k nej prehovoril, ukázal jej, že má zostať u svojho manžela a syna, že bude mať nového duchovného vodcu. Boh jej otvára budúcnosť slovami, že bude jedného dňa v spoločensťve. Teda Lujza vďaka tomuto svetlu opäť nájde určitú radosť a rovnováhu, ale to bude dlhé nájst ju úplne. Pred Vianocami 1625 jej manžel zomiera. Ocitla sa vdovou s 12-ročným synom a v tom čase stretáva P. Vincenta.

Ako vdova sa stretáva s Vincentom de Paul. Stretnutie si nepraje ani jedna, ani druhá strana, ale určite sa stretnú z lásky na spomienku na Františka Saleského, ktorého obaja poznajú. Po určitej dobe si Vincent de Paul uvedomí, že Lujza, napriek svojmu smutnému a úzkostlivému vzhľadu je silnou osobnosťou. Postupne ju bude viesť k spolkom kresťanskej lásky, ktoré založil. Lujza sa tak stáva členkou spolku a v máji 1629 ju Vincent de Paul požiada, aby ho sprevádzala do Montmirail /mōmiraj/. To je začiatok úplne nového života. Lujza teda odchádza do Montmirail a potom pokračuje v návštevách ďalších spolkov. 5. februára 1630 zažije mimoriadnu udalosť, ktorú si poznačí písomne.

Návšteva spolkov kresťanskej lásky v Saint-Cloud /sě klu/ (1630)

«5. februára, v deň svätej Agáty, som sa vydala na cestu do Saint-Cloud. Zdalo sa mi, že pri svätom prijímaní mi náš Spasiteľ vnukol myšlienku prijať ho ako ženícha mojej duše, dokonca to bolo na spôsob zásnub. Z tohto pre mňa mimoriadneho dôvodu som sa cítila silnejšie

zjednotená s Bohom. Napadla ma myšlienka všetko opustiť a nasledovať môjho Ženicha a odteraz na neho hľadieť ako na takého a znášať ťažkosti, ktoré stretnem. Chcela som ich prijímať ako naše spoločné vlastníctvo». (List A. 50, február 1630, s. 702 vo fr. orig.)

Tohto 5. februára Lujza prežila niečo mimoriadne. 5. februára bol výročný deň jej sobáša s Antonom. Uplynulo 5 rokov od jeho smrti, ale Lujza si rada pripomínala výročie svadby. Každý rok prosila Vincenta de Paul, aby slúžil votívnu sv. omšu ako spomienku na jej svadbu. Tohto 5. februára 1630 jej náš Spasiteľ dal zakúsiť, že ju volá k mystickej svadbe. Ježiš jej povedal, že bude jej Ženich a Lujza to prijíma. Pre ňu je to objav a s Pánom bude duchovne nažívať vo vzájomnej deľbe všetkého, podobne ako muž a žena často robia, keď sa sobášia: dávajú do spoločného svoj majetok a Lujza prijíma toto spoločenstvo majetku s Ježišom: zdieľať dobrá znamená zdieľať jeho radosti, ale aj trápenia a nasledovať ho. Je to dosť mimoriadna chvíľa. Od roku 1630 sa spiritualita Lujzy úplne mení. Až doteraz bola upriamená na prísneho Boha.

Teraz jej spiritualita smeruje k Tomu, ktorého spoznala: Ježiša Krista, ktorý sa stal jej Ženichom. A jej exercície v roku 1632 poukazujú na to, ako sa zaoberala evanjeliom, ako uvažovala nad všetkými skutkami Božieho Syna, ktoré sú opísané v evanjeliách od jeho narodenia až po smrť. Napríklad, o jeho narodení si poznačila: „Ježiš Kristus sa stal dieťaťom, aby sme sa mohli s väčšou slobodou k nemu priblížiť“. Bude spomínať umývanie nôh, pri ktorom si Ježiš kľakol pred svojimi učeníkmi. Lujza je už omnoho otvorenejšia.

V r. 1630 prišla aj Margita Naseau /nazó/, po nej prišli ďalšie devy do služby v charitatívnych spolkoch. V tom čase Lujza vníma, že Boh má skutočne s ňou plán, isté povolanie.

Exercície z roku 1632

«Keď som bola pred Najsvätejšou Oltárnou sviatosťou, cítila som sa vnútorne pohýnaná, že veľmi ochotne a so svätou ľahostajnosťou sa dávam k dispozícii, aby som prijala povolanie od

Boha a vykonala jeho presvätú vôľu, hoci sa nepovažujem za hodnú, aby jeho dobrota chcela mať úmysel s mojou dušou. Túžim však, aby sa táto jeho vôľa úplne na mne splnila a pre toto chcem celý svoj život obetovať Bohu.»

U Lujzy cítiť určitú radosť, už to nie je žena smutná, ale šťastná a cíti, že ju Boh volá. Má len jedinú túžbu, a to plniť Božiu vôľu. Počas celých jej exercícií z roku 1632 vidieť, že sa zaoberá tým, čo vidí ako to, čo bude Boh od nej žiadať. Vníma, že je potrebné sústrediť dievčatá z charitatívnych spolkov, zoskupiť ich, ale kladie si veľa otázok: Som toho schopná? Nezaviaže sa k tomu bez úvahy, pretože badá, že má žiť uprostred sedliačok. Musíme si uvedomiť, čo to znamená pre parížsku šľachticnú žiť so sedliačkami, pričom sú to dve spoločenské triedy, ktoré medzi sebou veľmi nekomunikujú. Je to teda pre ňu niečo opačné v porovnaní s tým, čo sa žije vo svete a ona cíti, že bude kritizovaná, veľmi kritizovaná. Je preto potrebné, aby prijala tieto kritiky a sama si kladie otázku: budem mať odvahu urobiť to? Dlhو bude uvažovať nad „komunitným“ životom sv. Jozefa, Panny Márie a Ježiša. A hovorí: oni žili takto 30 rokov, aby nám ukázali dôležitosť spoločného života. Preto si povedala: urobím to. Ale ešte sa znepokojuje a pýta sa: Je to skutočne Božia vôľa alebo moja?

Lujza sa predstavuje ako žena, ktorá sa pýta, uvažuje, vidí povolanie, ktoré jej Boh ponúka, ale nepúšťa sa do toho naslepo. Pridáva: «Aby som si bola istá, že je to skutočne Božia vôľa, počkám na súhlas môjho duchovného vodcu». Bude teda potrebné, aby jej Vincent de Paul dal svoj súhlas, čo spočiatku neurobí, pretože si myslel, že to presahuje Lujzine sily alebo že to nie je potrebné. Až začiatkom septembra 1633 jej Vincent de Paul dáva svoj súhlas.

Začiatky Spoločnosti: 29. novembra Lujza prijíma niekoľko diev, ktoré sa chcú pokúsiť žiť s ňou toto dobrodružstvo. Je šťastná, ale vie, že úloha bude tvrdá. Ako prvé, čo robí, okrem ľudskej a odbornej formácie sestier, je, že ich učí žiť podľa evanjelia. Na poludnie, keď sa vracajú zo služby chudobným, Lujza im dáva čítať evanjelium a učí ich uvažovať nad ním. Lujza bude pokračovať v úvahe o tajomstve

Vtelenia, ktoré je teraz v centre jej duchovného života.

«Tvoje podivuhodné Vtelenie bolo obnovením milosti, ktorú duše potrebujú na dosiahnutie večného cieľa. A duša môže byť úzko spojená so svojím Bohom, ktorý je prístupný stvoreniu, len cez tento obdivuhodný prostriedok, ktorý robí Boha človekom a človeka Bohom.»

To je prvá Lujzina meditácia o Vtelení. Pre ňu je niečím mimoriadnym, že Boh sa stáva človekom a že Boh, ako hovorí, bol neprístupným a teraz sa stáva blízkym. Zvlášť, že sa tento Boh stáva blízkym preto, aby sa človek stal bližším Bohu. Boh sa stáva človekom, aby sa človek stal Božím dieťaťom. Túto meditáciu sa pokúsi preložiť sestrám v jednoduchšej reči.

Myšlienky o Vtelení a Eucharistii (A. 14)

«O tomto som uvažovala, keď som túžila po láske k svätému človečenstvu Pána Ježiša, aby som sa povzbudila k cvičeniu sa v tých čnostiach, v ktorých sa cvičil on, zvlášť v láskavosti a pokore, znášateľnosti a láske k blíždym...» (Duch. spisy, s. 777 vo fr.)

Lujza tu používa výraz, ktorý viackrát použije vo svojich meditáciách: hľadá na sväté človečenstvo Krista, to znamená, že hľadá na Ježiša ako na ľudskú bytosť a zároveň v jeho svätom človečenstve, t.j. bez hriechu a to je Kristovo ľudstvo, teda Božieho Syna. Stretáva sa s Ježišom človekom a Bohom zároveň. Poznamenáva všetky jeho vlastnosti, všetky jeho čnosti a pozve sestry, aby uvažovali o Ježišovi ako človeku a Bohu.

Jej list sr. Anne Hardemont /ardəmõ/ v roku 1648 zhŕňa výstižne jej spiritualitu: *«Drahé sestry, je potrebné, aby sme stále mali pred očami náš vzor, príkladný život Ježiša Krista, ktorý máme nasledovať nielen ako kresťanky, ale aj preto, že si nás Boh vyvolil, aby sme mu slúžili v osobe chudobných»* (29. augusta 1648, L. 217, DS, s. 260).

Lujzina spiritualita znie: **nasledovať Ježiša Krista, aby sme mu slúžili v chudobných**, t. j. **spoznať jeho prítomnosť v chudobných a nasledovať ho v čnostiach**. A keď to sestry nežijú, Lujza ich napomenie.

Sestrám do Angers /änžé/ píše: *«Kde je prívetivosť a láska, ktorú máte mať voči našim drahým pánom chudobným? Ved' keby sme len na chvíľu zabudli, že sú údmi Ježiša Krista, tieto krásne čnosti sa zaručene vytratia»* (Duch. spisy, L. 104 druhý, s. 112).

Z toho plynie dôležitosť pohľadu na Ježiša Krista, prehíbenie sa v rozjímaní a modlitbe a následne v službe chudobným. Lujza si toto dobre osvojila, aby to mohla odovzdávať druhým. Podľa Lujzy má Boh svoj plán so Spoločnosťou, veľmi presný plán «obetovať sa Bohu, aby mohli ctiť Ježiša Krista cez službu v osobe chudobných». Lujza si uvedomuje, že tento Boží plán so Spoločnosťou je veľký. Preto si hovorí, že je dôležité, aby tento plán sestry správne prežívali.

V roku 1644 ide Lujza do Chartres /šártr/ prosiť Pannu Máriu, aby bdela nad Spoločnosťou, a tak mohla splniť Boží plán s ňou.

«V pondelok, vo sviatok posviacky chrámu v Chartres, som obetovala Bohu úmysly Prozreteľnosti so Spoločnosťou dcér kresťanskej lásky. Obetovala som mu celú Spoločnosť. Prosila som ho, aby radšej zanikla, ako by sa mala utvárať proti jeho svätej vôli. Prosila som pre ňu na príhovor svätej Panny, Matky a Strážkyne našej Spoločnosti, čistotu, ktorú tak veľmi potrebuje.»

Lujza ide do Chartres zveriť Panne Márii jej opateru nad Božím plánom so Spoločnosťou, pretože Lujza si myslí, že ak dcéry kresťanskej lásky nie sú verné tomuto Božiemu úmyslu, potom je lepšie, aby Spoločnosť zanikla. Je kategorická, pretože považuje tento plán za veľmi veľký a prosí o potrebnú čistotu, aby sa tento Boží plán zachoval. Má sa zachovať nezmenený, nemá sa odchyliť od svojho smeru. Márii hovorí približne takto: „Bud' jeho strážkyňou, pomôž sestram uskutočňovať tento plán a ty bud' Matkou, ktorá vdýchne život tejto skupine, aby žila správne“. To je zmysel zasvätenia v Chartres. Lujza žasne nad týmto Božím plánom a praje si, aby sa dobre zachoval.

Ale **v r. 1647 prichádzajú ťažkosti**. Sestry už nežijú tento plán. Prvé upozornenie prišlo cez Nantes /nant/. Sestry sem prišli v auguste 1646 a už v r. 1647 sa komunita rozdelila na 2 skupiny: jedna zo sestier

bola príliš blízko duchovného správcu nemocnice, sestra služobnica ju napomenula, ale ona nepočúvala a komunita sa rozdelila na dve skupiny, ktoré si odporovali, striehli na seba a napokon služba chudobným nebola dobre odvedená, dokonca jedna chorá zomrela bez sviatostí. Lujza dostala listy s opisom situácie, a tak im písala.

Sestrám do nemocnice v Nantes (L. 174)

«Ach, drahé sestry, veľmi sa obávam, že to kvôli môjmu zlému príkladu ste mali také mrzuté dojmy vo svojich myšliach! Ak je tomu tak, urobte mi tú láskavosť, že budete za ne prosiť Boha o odpustenie pre mňa a tiež aj vy mi odpustite, aby som konala lepšie, ako ste ma doteraz videli konať».

Ako reagovala Lujza? Obviňovala sa, že je to jej chyba! Nevedela počúvať a sprevádzať sestry. A Lujza upadne do veľkého sebaobviňovania, pretože po tomto liste sa uskutoční vizitácia komunity v Nantes, obe sestry zavolajú do Paríža, ale tieto dve sestry opustia Spoločnosť. A tu náhle nastane vlna odchodov zo Spoločnosti: tieto sestry z Nantes, potom z Angers /*änžé*/, z Fontainebleau /*fonténblo*/, z Pontoise /*pontuáz*/, z materského domu, teda z rôznych strán.

Toto dopadlo na Lujzu veľmi bolestne a obviňovala sa. V júli 1649 napísala Vincentovi de Paul v liste: *«Opäť odišla ďalšia sestra, zo Saint-Cloud /sě klú/. Pýtam sa, čo Boh od nás žiada, či naše zničenie alebo nie?»*. A pridala túto hroznú vetu: *«Nie som Jonášom, ktorého treba hodiť do mora, aby Spoločnosť nadobudla svoj pokoj?»* Lujza sa cíti vinná. Ako prejde týmito neúspechmi? Prekoná ich? Ako z nich vyjde? Pociťovanie viny je vlastne urazená pýcha: nie sme spokojní, mysleli sme si, že sme lepší ako toto a sme zranení pri pohľade, že sme neboli schopní vykonať úlohu, ktorú sme mali vykonať. Teda sa necítime dobre. Ako teda môže Lujza vyjsť z tejto skúšky?

V tej dobe nastala **občianska vojna, tzv. Fronda**. V Paríži je množstvo chudobných a v rôznych farnostiach je zorganizované prideľovanie polievky. Lujza napísala: vo farnosti svätého Pavla ich rozdávať 3000, vo farnosti sv. Vavrinca 2000 a toľko isto vo viacerých

d'alších farnostiach. A Lujza uvažuje a si hovorí: Boh sa zmiloval nad svojimi chudobnými. Možno som i ja jednou z tých chudobných. Toto ju premení a namiesto pohľadu na svoj pocit viny pripustí, že robí chyby, že urobila chybu, ale všetky tieto viny a omyly vezme a obetuje ich Bohu so slovami, že je úbohá a prijme Božie odpustenie podobne ako mýtnik, ktorý sa stavia pokorne pred Bohom a prijíma svoju biedu. Lujza spozná a prijme Božie milosrdenstvo. V roku 1652 napíše Barbore Angiboust /änžibú/ veľmi pekný list, pretože Barbora prežila niečo podobné, čo Lujza. Barbora je v Brienne /brjen/, kde je vojna a tu je preťažená množstvom chorých a zranených, ktorých nestíha všetkých ošetrovať.

List sestry Barbore Angiboust /änžibú/ (z 11. júna 1652)

«V mene Božom, moje drahé sestry, nenechajte sa ovládať svojimi trápeniami alebo myšlienkou, že Boh vás nepotešuje. Ach! Keby sme poznali Božie tajomstvá, keď nás stavia do tohto stavu, videli by sme, že je to čas našich najväčších útech... Ak nás Božia dobrota nevystavuje najväčšej biede, buďme mu za to veľmi vďačné a verme, že je to z čistého milosrdenstva, bez žiadnej inej zásluhy.»

Lujza náhle uznáva, že to bolo pre ňu užitočné, že konečne pochopila toto milosrdenstvo Boha, ktorý sa neunavuje v odpúšťaní, ale je potrebné predstupovať pred neho v pokore a chudobe. Ďakuje mu teda za toto obdobie, a tak môže pomáhať sestrám vytrvať a chápať Božie milosrdenstvo.

Od r. 1652 vidieť, že Lujza vstupuje do obdobia, kedy jej úvahy poukazujú na jej úžas pred Božou láskou. Naďalej bude **meditovať o Vtelení**, pretože nedokáže prestať uvažovať o tomto mimoriadnom tajomstve Vtelenia. *«Podľa úmyslov Najsvätejšej Trojice bolo úmyslom Vtelenia dosiahnuť u človeka jedinečnosť jeho bytia. Boh sa chcel s ním spojiť na veky. Či nie je blaženosťou pre duše spolupracovať s Bohom na napĺňaní jeho úmyslov?»*.

Lujza je stále v úžase pred týmto veľkým tajomstvom Vtelenia. Chápe, že Boh chce dosiahnuť jeho oslavu a pridáva: *«Či nie je*

blaženosťou pre duše spolupracovať (s Bohom) na spásu ľudí?». Vpíše teda službu chudobným do spolupráce s Bohom, s Ježišom Kristom pre spásu sveta. Dobre vykonaná služba chudobným podľa Božieho zámeru je podľa nej predĺžením Vykúpenia, lebo službou chudobným umožňujeme človeku dobre žiť, dobre zomrieť, ale i znovu nadobudnúť jeho dôstojnosť ako človeka a Božieho dieťaťa. Toto robil Ježiš Kristus, keď prišiel na zem: pomohol človeku byť prijatý Bohom s veľkým odpustením za jeho hriechy. Sme tu teda, aby sme spolupracovali s Bohom na spásu sveta. Lujza vyzdvihuje dôležitosť našej služby vykonanej s úmyslom vykonať dobro človeku, pretože sám Ježiš Kristus chce toto dobro pre človeka. Ale Lujza sa nezastavuje len pri Vtelení. Dlhو bude uvažovať i o **Eucharistii**.

«Musíme sa pokúsiť vidieť u Boha niektoré motívy tejto tak obdivuhodnej a pre človeka nepochopiteľnej činnosti, pričom spoznávame len jediný, a to jeho čistú lásku. Úkonmi obdivu, klaňania a lásky musíme vzdávať slávu a česť Bohu ako poďakovanie za tento láskyplný vynález, ktorým sa spája s nami».

«Láskyplný vynález, ktorým sa spája s nami»! Lujza preberá, čo Vincent de Paul povedal o Eucharistii: *«Božia láska je nekonečne vynaliezavá»*. Lujza hovorí, že sa nechcel uspokojiť len so Vtelením, chcel zostať tu prítomný, preto vynašiel Eucharistiu. Pre ňu je to niečo neuveriteľné.

Lujza pripravila pre sestry konferenciu o Eucharistii. Vysvetľuje im tri etapy pre dobré sv. prijímanie: ako sa pripraviť, ako prijímať, ako ďakovať Bohu (DS, s. 810). Je to nádherný text, plný lásky, pretože nevie, ako ďakovať Bohu. Na konci uvádza: *«Boh nám dáva schopnosť žiť v ňom»*. Sestry rozprávali, že Lujza bola vždy veľmi dojatá, keď prijímala a mala malú vreckovku na utieranie svojich sĺz, taká bola šťastná, že plakala od šťastia, že prijala Boha.

Všetky jej meditácie nezabráňovali Lujze viesť Spoločnosť. Zakladali sa nové komunity: v Poľsku, na bojiskách, v Ussel /üsel/, Narbonne /narbon/, Cahors /kaór/... Vedie reálny život a zároveň hlbokú

duchovnú úvahu.

V r. 1657 si koná exercície na tému „**Duch Svätý**“. Doteraz skoro ani nehovorila o Duchu Svätom. Mala rada sviatok Turíc, pretože bol spomienkou na turíčne svetlo. Ale keď hovorila o ňom, hovorila len o Bohu, rozpoznávala len Boha. Ale v roku 1642 nastala iná dôležitá udalosť, keď sa na deň Turíc preboril strop. V r. 1657 venuje svoje duchovné cvičenia úvahám o Duchu Svätom. Jej poznámky sú dosť zložité. Hovorí o Duchu Svätom ako o sile, ktorá pomáhala apoštolom svedčiť. Duch Svätý dá silu i nám, aby sme svedčili. Hovorí tiež, že Duch Svätý je prameň jednoty, pomáha Cirkvi rozvíjať sa, byť zjednotenou. Zdôrazňuje však aj jeho pôsobenie v nás samých: Duch Svätý vytvára v nás jednotu, pretože často sme vnútorne rozdelení. Hovorí o troch schopnostiach, ktoré máme: chápanosť, úsudok a vôľu. Ako svätý Pavol i ona konštatuje, že nekonáme dobro, ktoré by sme chceli, ale zlo, ktoré nechceme. Vôli sa nedarí udržať to, čo chceme. Napokon hovorí, že Duch Svätý je láska, o čom napísala veľmi peknú modlitbu:

Úvaha o dôvodoch obetovania sa Bohu pre prijatie Ducha Sv. (A. 26)

«Večné svetlo, zbav ma zaslepenosti. Zjednoduš môjho ducha, dokonalá jednota. Pokor moje srdce, aby tak mohlo prijať tvoje milosti. Nech sila lásky, ktorú si vložil do mojej duše, sa nezastaví pred skazenosťou mojej namyslenosti, ktorá je vlastne bezmocnosťou a zabraňuje čistej láske, ktorú mám mať vnuknutím Ducha Svätého.»

Lujza to sestrám pretlmočí do ľahšej vety: *«Prosím dobrotu nášho Spasiteľa, aby pripravil naše duše na prijatie Ducha Svätého, aby ste planúce ohňom jeho svätej lásky boli strávené v dokonalosti tejto lásky, ktorá vám pomôže milovať najsvätejšiu Božiu vôľu.»*

Lujza sa otvára. V tej dobe musí čeliť ťažkostiam, ktoré nastanú v Spoločnosti, bez toho, aby upadla do pocitu viny. Tieto ťažkosti prijme pokojne, hoci pre ne trpí. Vieme, že Mária Joly /žoli/ odmieta poslúchať, že sestry v nemocnici v Angers /änže/ odmietajú prijať novú sestru služobnicu, že sestra, ktorá mala ísť do Cahors /kaór/, odišla kamsi i s peniazmi, ktoré jej boli dané na stravovanie, atď. Ťažkosti

prichádzali, ale Lujza ich znáša, pokojne napreduje v radosti, lebo si uvedomuje Božiu lásku a pokojne sa blíži k smrti.

Ale v januári 1660 jeden Lujzin list vyjaval jej veľkú úzkosť. Lujza sa pýta seba: a čo keď som sa pomýlila nad Božím plánom so Spoločnosťou? Nevie, čo si má myslieť. Pretože v Spoločnosti je pár sestier, ktoré by chceli rozdeliť Spoločnosť na dve skupiny: jedna skupina by bola „vychádzajúca a prichádzajúca“, ktorá by pokračovala v službe chudobným a druhá skupina by bola viac rehoľná, kláštorná, so závojom na hlave, oslovovali by sa „matky“ a nie „sestry“, ktoré by mali viac času na čítanie Božieho slova. A Lujza sa pýta: Čo chce od mňa Pán? Takýto list plný úzkosti poslala Vincentovi de Paul, kde mu to všetko vysvetľuje.

List sv. Vincentovi de Paul: *«Veľmi ma mrzí, že vám spôsobím toto trápenie. Ak Vaša láskavosť vidí, že Boh chce iné ako to, čo sa robilo doteraz, v mene nášho Spasiteľa, tak potom Vy mi to rozkážte a povedzte».*(L. 655)

Keďže Vincent de Paul je v tom čase chorý, požiada, aby išiel za ňou P. Alméras. Predpokladám, že P. Alméras a Vincent de Paul ju upokojili. Ale prečo táto posledná úzkosť? Myslím si, že ju možno porovnať k Františkovi Assiskému. Aj on, krátko pred smrťou zakusoval podobné trápenie, pretože videl niektorých zo svojich bratov, že chceli menej chudoby a chceli upraviť komunitu. Aj Lujza vidí to isté, vidí, že chcú upraviť toto Božie dielo a má dojem, že Boh od nej žiada, aby mu vložila do rúk túto komunitu, ktorú mala tak rada a ktorú Lujza vo chvíli svojej smrti považovala príliš za svoje dielo. Nosila ju akoby na rukách, všetko robila pre to, aby sestry boli verné Božiemu plánu s ňou, považovala ho tak trochu za svoje dielo. A tu cíti, že Boh od nej žiada, aby sa zriekla svojho diela, obetovala mu ho a odovzdala budúcnosť Spoločnosti do Božích rúk. Lujza tak urobila a zomrela v pokoji 15. marca 1660. Na začiatku svojho duchovného testamentu povedala: *«Prosím Boha... a modlím sa, aby vám udelil milosť vytrvať v povolani...».*

Z á v e r

Na záver preberám vety od svätého Vincenta z dvoch konferencií o čnostiach Lujzy de Marillac. *«Aký krásny obraz, Bože! Táto pokora, viera, múdrosť, správny úsudok a stála starosť podriadit' svoje činy skutkom nášho Spasiteľa. Milé sestry, je na vás, aby ste podriadili vaše skutky jej skutkom a napodobňovali ju vo všetkom».*

Sestra Elisabeth CHARPY, DKL

ÚVOD POSOLSTVA PÁPEŽA BENEDIKTA XVI.

**z príležitosti 28. Svetových dní mládeže 2013 od 23.-28. júla 2013
v Rio de Janeiro, v Brazílii**

„Chodte teda, učte všetky národy!“ (Mt 28, 19)

Milí mladí,

chcem vás všetkých pozdraviť s veľkou radosťou a náklonnosťou. Som si istý, že mnohí z vás ste sa vrátili zo Svetových dní mládeže v Madride väčšmi „v Kristovi zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere“ (Kol 2,7). Toho roku sme slávili tento svetový deň v jednotlivých diecézach, radujúc sa z toho, že sme kresťanmi, a inšpirujúc sa témou: „Ustavične sa radujte v Pánovi!“ (Flp 4,4). A teraz sa už pripravujeme na nastávajúce svetové stretnutie, ktoré sa bude konať v Rio de Janeiro v Brazílii, v júli 2013.

Chcem vás predovšetkým opäť pozvať, aby ste sa na tomto významnom stretnutí zúčastnili. Slávna socha Krista Vykupiteľa, ktorá dominuje tomuto brazílskemu mestu, bude pre nás výrečným symbolom: jeho otvorená náruč je znakom, že Kristus je pripravený objat' všetkých, ktorí k nemu prichádzajú, a jeho srdce znázorňuje nesmiernu lásku, ktorú má ku každému a každej z vás. Nechajte sa ním pritiahnuť! Prežite stretnutie s Kristom spolu s mnohými ďalšími mladými, ktorí sa zídu v Riu na nastávajúcich Svetových dňoch mládeže! Dovoľte Kristovi, aby vás miloval a buďte svedkami, akých svet potrebuje.

Zároveň vás pozývam, aby ste sa pripravili na svetové dni v Riu de Janeiro tým, že už odteraz sa budete zamýšľať nad témou stretnutia: „Chodte teda, učte všetky národy!“ (Mt 28,19). Ide o veľké misijné poslanie, ktoré Kristus zanechal celej svojej Cirkvi a ktoré je aktuálne i dnes po dvoch tisícročiach. Teraz musí toto poslanie mocne zaznieť vo vašom srdci. Rok príprav na stretnutie v Riu spadá do Roku viery, ktorý sa začal zasadaním Biskupskej synody na tému „Nová evanjelizácia na odovzdávanie viery“. Som veľmi rád, že aj vy, milí mladí, ste zapojení do tohto misijného úsilia celej Cirkvi, lebo zoznámiť niekoho s Kristom je tým najcennejším darom, ktorý môžete druhým dať.

PREŽÍVAŤ ROK VIERY

Medzinárodná sesia

organizovaná v Materskom dome

od 22. apríla do 6. mája 2013

pre duchovné a vincentské

obohatenie

dcér kresťanskej lásky

od 11 – 24 rokov povolania

O B S A H

Špeciálne články na „Rok viery“

- 146 Úvod
„Prežívať rok viery“
- 148 *„Pane, daj nám väčšiu vieru!“*
Viera, dar a každodenná slobodná odpoveď v modlitbe,
komunitnom živote a službe chudobným
P. Roberto Gomez, CM
- 161 Výzva pre komunitný život
P. Patrick Griffin, generálny direktor
- 174 Povolanie svedčiť o evanjeliovej radikálnosti
Sr. Evelyne Franc, generálna predstavená
- 190 Máriina viera v našom živote dcéry kresťanskej lásky
„Ako to, že matka môjho Pána prichádza ku mne?“
Sr. Anna Prévost, dcéra kresťanskej lásky
- 210 Cesta viery svätej Lujzy
Sr. Elisabeth Charpy, dcéra kresťanskej lásky